สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ 6217
วันที่ 26 มิ.ย. 2560
เวลา 10.06 น.

**ด่วนที่สุด**
ที่ (รธน) ๕๙๕/๒๕๖๐

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ถนนอู่ทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
๒. รายงานการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
๓. การวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
๔. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

โดยที่มาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ฉบับ ให้แล้วเสร็จและเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... เสร็จแล้ว ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ พร้อมนี้ได้ส่งรายงานการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

นอกจากนี้ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้จัดทำเอกสารการวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

ทั้งนี้ ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๑๒ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภาต้องมีบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงขอเสนอเอกสารบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
วันที่ ๒๖ มิ.ย. ๖๐ - ๒๖ มิ.ย. ๖๐
เวลา ๑๑.๐๙ น. - ๑๑.๑๐ น.
ฝ่ายบริการประชุม

/อนึ่ง....

(โปรดกลับ)

อนึ่ง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญใคร่ขออนุญาตเข้าร่วมชี้แจงร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติจนกว่าการพิจารณาจะเสร็จสิ้น

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และโปรดเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๒๐/๒๕๖๐
วันที่ ๒๖/มิ.ย./๖๐
เวลา ๑๑.๓๗ น.

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
โทร.๐ ๒๒๔๔ ๑๒๖๒
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๒๖๒

**ร่างฯ ที่ผ่านการพิจารณาของ กรธ. เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐ (แก้ไข ๒๓ มิ.ย. ๒๕๖๐)**

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ. ....

---

**หลักการ**

ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

**เหตุผล**

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๐ (๑๐) มาตรา ๒๔๖ มาตรา ๒๔๗ และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประกอบการพิจารณาและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย โดยการดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็นต้องมีการกระทบหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลบางประการ และเป็นไปเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ....

---

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

(ไม่ประกาศใช้)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย หรือตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการ มีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งใดมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการหรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

มาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

## หมวด ๑
## คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้เป็นกลางทางการเมืองและมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ในด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคนแต่จะเกินด้านละสองคนมิได้

(๑) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

(๒) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๔) มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านปรัชญา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่จะยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับถึงวันสมัครหรือวันที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหาแล้วแต่กรณี

(โปรดพลิก)

มาตรา ๙ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๑๐ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด

(๒) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

(๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติหรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมาธิการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

(๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๒๔) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒๕) เป็นผู้ที่มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดแจ้ง

มาตรา ๑๑ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนสภาทนายความหนึ่งคน ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๖) อาจารย์ประจำหรือผู้เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสอนหรือทำงานวิจัยหรือทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี ซึ่งกรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีมติเลือกด้วยคะแนนเสียงสองในสาม หนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๔) และสภาวิชาชีพตาม (๕) ต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จดแจ้งไว้กับสำนักงาน โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดแจ้ง การรับจดแจ้ง

และการเลือกกันเองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยต้องกำหนดให้มีการเลือกกันเองให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่มีกรณีที่ต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

วิธีการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ให้เป็นไปตามที่กรรมการสรรหาตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงร่วมกัน ในกรณีที่เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสามแล้วยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) หรือ (๕) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้กรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ดำเนินการตกลงและเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ได้ต่อไป โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสาม

ในกรณีที่พ้นกำหนดเวลาการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) แล้ว ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) (๕) หรือ (๖) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) (๕) และ (๖) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือการสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๓ วรรคหก มาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๕ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งแล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสรรหาว่างลง ให้ดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการสรรหาแทนโดยเร็ว ในระหว่างที่ยังไม่ได้กรรมการสรรหาใหม่ ถ้ายังมีกรรมการสรรหาตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๓ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง โดยอย่างน้อยการสรรหาต้องมีกระบวนการดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงกระบวนการสรรหากรรมการ โดยอย่างน้อยต้องระบุจำนวนตำแหน่งกรรมการที่จะสรรหา หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาทุกขั้นตอน และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

(๒) การสรรหากรรมการให้กระทำโดยการประกาศรับสมัครหรือการเสนอชื่อบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปเพื่อเข้ารับการสรรหาซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย โดยในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาจะต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นด้วย และให้มีการประกาศรายชื่อบุคคลที่จะเข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้เข้ารับการสรรหาดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาในการสรรหาด้วย

(๓) ในการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม มีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ รวมตลอดทั้งคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และให้คณะกรรมการสรรหาส่งข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณาคัดสรรไปยังวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาพิจารณาความเหมาะสมของผู้ที่จะได้รับการสรรหาตาม (๓) แล้วเห็นว่า มีผู้เหมาะสมที่จะได้รับการสรรหาในแต่ละด้านเกินจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ให้คณะกรรมการสรรหานำคุณสมบัติเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญในภาษาต่างประเทศที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่มาประกอบการพิจารณา

การกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ต้องเพียงพอที่จะเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถสมัครหรือเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาได้อย่างทั่วถึง และทำให้กรรมการสรรหาสามารถพิจารณาคัดสรรบุคคลให้ดำรงตำแหน่งได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย

ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคห้า หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ได้คะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่นี้ไม่ได้

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามีเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงห้าคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภาจะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งกรรมการ ในกรณีที่ไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาใหม่

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

การวินิจฉัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหาที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะพิจารณาและวินิจฉัยมิได้

มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการใน ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาได้รับในแต่ละเดือน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ การนำคดีอันเกี่ยวเนื่องกับการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หรือการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสรรหาไปสู่ศาลปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา และมิให้นำบทบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ

มาตรา ๑๙ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

(๔) พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม

เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย

ในกรณีที่มีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ

ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน ให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

มาตรา ๒๑ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในการวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมากและให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการสรรหาออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้องและมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวให้ครบเจ็ดคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการได้จนกว่ากรรมการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐ วรรคห้า การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จดแจ้งเหตุนั้นไว้ในรายงานการประชุม

การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติโดยจะงดออกเสียงมิได้ และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมตามวรรคสองเฉพาะในกรณีมีการพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖ (๒) หรือ (๔) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๔ ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการต้องไม่รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจาก

(๑) บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย

(๒) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร

(๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละสี่สิบเก้า ในกรณีที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัดให้พิจารณาตามที่ปรากฏในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว หุ้นที่ไม่ปรากฏชื่อผู้ถือหรือโดยตัวแทนของบุคคลที่ไม่เปิดเผยชื่อให้ถือว่าเป็นหุ้นที่ถือโดยผู้ไม่มีสัญชาติไทย

(๔) องค์การหรือนิติบุคคลที่มีรายได้หลักจากทุนหรือเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกรณีที่กรรมการได้รับเชิญจากองค์การระหว่างประเทศหรือหน่วยงานของรัฐต่างประเทศให้ไปประชุมหรือสัมมนาในต่างประเทศโดยผู้เชิญเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว

มาตรา ๒๕ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ ในระหว่างการดำรงตำแหน่งกรรมการจะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ มิได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตรหรือโครงการที่คณะกรรมการเป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามและบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๔) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(๕) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๒) ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่นซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา

(๓) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน

(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๕) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการตามมติของคณะกรรมการ เว้นแต่ที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกระทำได้ ให้กรรมการแต่ละคนมีอำนาจที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ แต่ในการใช้อำนาจนั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่จำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด คณะกรรมการจะขอให้สำนักงานจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้งคณะกรรมการต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน

หลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทนของบุคคลหรือสถาบัน หรือการแต่งตั้งอนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น และวิธีปฏิบัติงานของอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๑ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ

ให้กรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๒ กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปีมีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนเป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ครบวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนนั้น ให้นำอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๓๑ คูณด้วยจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี

สิทธิในบำเหน็จตอบแทนนั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตายให้ตกได้แก่คู่สมรสและทายาทที่ได้แจ้งไว้ และถ้าการตายนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่หรือในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับเป็นสองเท่าของบำเหน็จตอบแทนที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง

## หมวด ๒
## การดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และให้เฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการโดยการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม

มาตรา ๓๔ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตามว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น ให้คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและทำความจริงให้ปรากฏโดยไม่ล่าช้า และต้องศึกษาและวิเคราะห์ให้ทราบ

ถึงสาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาและป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องนั้นหรือลักษณะเดียวกันนั้นขึ้นอีก

บุคคลใดที่ได้รับความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ย่อมมีสิทธิแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว และไม่มีลักษณะบังคับให้ต้องเปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เมื่อผลการพิจารณาเป็นประการใด ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนมิได้แจ้งสถานที่อยู่ที่จะติดต่อได้

มาตรา ๓๕ ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ คณะกรรมการอาจดำเนินการโดยประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างขั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินจำเป็น และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น

(๑) ขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าวหรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุเอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลใดไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการร้องขอ คณะกรรมการจะออกคำสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นดำเนินการดังกล่าวก็ได้

(๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่เคหสถานหรือสถานที่ที่จะเข้าไปนั้นมิได้อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ยินยอม ให้เข้าไปได้เมื่อมีหมายของศาล

(๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการแทนคณะกรรมการได้ เว้นแต่การออกคำสั่งตาม (๑) ให้มอบหมายได้เฉพาะกรรมการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการตาม (๒) ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน ในการนี้ ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปโดยสะดวก

(โปรดพลิก)

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบแล้วเห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน โดยให้คณะกรรมการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าว รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกรณีนั้นด้วย แล้วแต่กรณี

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้งภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสามภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญาและผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ใดพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นภยันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการผู้นั้นอาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้กรรมการผู้นั้นอาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรได้

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการรับเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้ ไว้พิจารณา

(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๒) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

(๓) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือที่องค์กรอิสระอื่นรับไว้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว แต่ไม่ตัดอำนาจในการที่จะขอรับทราบผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับเรื่องไว้ดำเนินการ

(๔) เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริตและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๕) เรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว

(๖) เป็นเรื่องที่คณะกรรมการเคยพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เว้นแต่จะปรากฏพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่อันอาจทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป

(๗) เรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสั่งยุติเรื่อง

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ คณะกรรมการหรือผู้แทนอาจมาแถลงต่อรัฐสภาด้วยก็ได้

ในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบแล้วจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศในเรื่องนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก็ได้แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ ในกรณีที่ยังไม่สามารถเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดเวลาที่ขยายโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

การจัดทำรายงานตามมาตรานี้ ให้กระทำเป็นการสรุป โดยอย่างน้อยในรายงานต้องประกอบด้วย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมิให้ระบุรายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น และต้องคำนึงถึงความถูกต้อง เป็นธรรม และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่คณะกรรมการร้องขอ แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการทราบ และให้นำความในมาตรา ๓๕ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการจัดให้มีแผนการดำเนินการตามมาตรา ๔๐ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่แต่ละกรณีเป็นไปโดยไม่ชักช้า และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการแก้ไขปัญหาหรือการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีก จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรายงานหรือข้อเสนอแนะตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ แล้ว ให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจเผยแพร่รายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหรือผลการดำเนินการของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปได้

มาตรา ๔๔ เมื่อความปรากฏแก่คณะกรรมการว่ามีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม คณะกรรมการต้องตรวจสอบและชี้แจงหรือจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องของสถานการณ์นั้นโดยไม่ชักช้าเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้สรุปไว้ในรายงานตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ด้วย

มาตรา ๔๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

ผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานตามหมวดนี้ หากได้กระทำโดยสุจริต ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา ทางปกครอง หรือทางวินัย

## หมวด ๓
## สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๔๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๘ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

(๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและกรรมการ

(๓) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนภารกิจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๙ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง การจัดประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และการเทียบตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจากราชการ วินัยและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการและพนักงานราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การบริหารจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน

(๕) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน

(๖) การกำหนดคุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการคัดเลือกเลขาธิการ

(๗) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของกรรมการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน

(๘) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ และการกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว

(๙) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือควบคุมการดำเนินงานของสำนักงาน หรือการบังคับบัญชาเลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน หรือการทำให้บุคคลดังกล่าวทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๘) ต้องคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว

(โปรดพลิก)

การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพและภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของบุคลากรแต่ละสายงานและระดับด้วย

ในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร

ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีหน้าที่ลงนามในระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการมีมติเห็นชอบแล้ว และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕๐ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

การใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่มิได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการโดยอนุโลม

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม ให้คณะกรรมการทำหน้าที่ เป็น ก.พ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานได้ โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ข้าราชการพนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน ทั้งนี้ ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าวต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างใด

มาตรา ๕๓ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการพนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการจะกำหนดให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการก็ได้

ให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๔ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงาน และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ เมื่อได้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกตามมาตรา ๔๙ (๖) แล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงนอกจาก (๑) หรือเทียบเท่า เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๕๕ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการแทนก็ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการงบประมาณของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการเสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการเสนองบประมาณรายจ่ายดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง ประกอบด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้คณะกรรมการเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมาธิการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คณะกรรมการแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย

มาตรา ๕๗ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๕๖ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

การใช้จ่ายเงินของสำนักงานต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการเป็นการเฉพาะกรณี

ในการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลคำขอเบิกงบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละสามเดือน และให้กรมบัญชีกลาง

สั่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายในสามวันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงานมีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ

มาตรา ๕๘ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

## หมวด ๔
## บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือมาตรา ๔๐ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

## บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ให้ผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนตามมาตรา ๓๒ โดยให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะลาออก โดยให้คำนวณระยะเวลาตั้งแต่วันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจนถึงวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่ง ตาย ลาออก หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด และมีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๑ ในวาระเริ่มแรก ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตามหมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตามกระบวนการและกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจดแจ้ง การรับจดแจ้ง และการเลือกกันเองตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(๒) ให้สำนักงานประกาศการรับจดแจ้งและดำเนินการรับจดแจ้งการเป็นองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๑ (๔) และสภาวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่ที่ระเบียบตาม (๑) ใช้บังคับ

(๓) ให้องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพซึ่งได้รับการจดแจ้งตาม (๒) ดำเนินการเลือกกันเองเพื่อเป็นกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๒)

(๔) ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงวิธีการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๓) และดำเนินการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีข้อตกลงวิธีการเลือกดังกล่าว

(๕) เมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๔) แล้ว ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๔)

(๖) ให้กรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๕)

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด และให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๒ ให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

บรรดาสิทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใดในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๔ ให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการ

พนักงานราชการ หรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๔๙ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ให้พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๔๙ (๗) ใช้บังคับ

มาตรา ๖๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการตามมาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับประธานกรรมการหรือกรรมการในองค์กรอิสระอื่น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๖ บรรดาระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๗ บรรดาการดำเนินการใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

**รายงานการรับฟังความคิดเห็น**
**ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....**

---

โดยที่มาตรา ๑๓๐ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบกับมาตรา ๓๙ และมาตรา ๓๙/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ในการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... เพื่อพิจารณาศึกษาหลักการและประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยในการพิจารณาของคณะอนุกรรมการได้เชิญผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หน่วยงานของรัฐ องค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนมาร่วมชี้แจงแสดงความคิดเห็น

๒. ในการพิจารณาได้มีหน่วยงานจัดส่งความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำมาประกอบการพิจารณาดังนี้

๒.๑ รายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ของคณะอนุกรรมาธิการด้านองค์กรตามรัฐธรรมนูญในคณะกรรมาธิการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒.๒ ข้อคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ของกระทรวงการต่างประเทศ

๒.๓ สรุปข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง การควบคุมและตรวจสอบอำนาจรัฐของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๒.๔ ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๕ ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....” ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓. วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (คณะอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....) ได้จัดโครงการสัมมนา เรื่อง “การรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....” ณ ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๒๑๓-๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ โดยมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้แทนของกระทรวงต่าง ๆ ผู้แทนมูลนิธิและสมาคมที่จดทะเบียนไว้กับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สมาชิกพรรคการเมืองและประชาชนทั่วไป เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

๔. จัดให้มีช่องทางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ผ่านทางเว็บไซต์ (Website) ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (http://cdc.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/draftconwebboard/index_answer.php?wcad=2&wtid=493&t=2) และได้เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวด้วย

๕. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่ได้รับมาสรุปและจัดทำเป็นประเด็นแล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ

๖. เมื่อได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... เสร็จ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำออกเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญด้วยแล้ว

---

## ตารางความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| **บันทึกหลักการและเหตุผล**<br>ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| **หลักการ**<br>ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| **เหตุผล**<br>โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๐ (๑๐) มาตรา ๒๔๖ มาตรา ๒๔๗ และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็นและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประกอบการพิจารณาและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย โดยการดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็นต้องมีการกระทบหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลบางประการ และเป็นไปเท่าที่จำเป็นต่อ | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | เหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ที่อ้างถึงวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับหลักการสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดปัจจุบัน เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบเหตุผลที่กล่าวว่า กระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีความชัดเจนและอาจสื่อ | ความว่า “ประกอบกับวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง” เป็นความที่สอดคล้องกับที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอ |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| การปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ | | ความหมายไปในทางที่ไม่ถูกต้องได้เนื่องจากหลักการว่าด้วยสถานะและหน้าที่ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (Paris Principles) ได้กำหนดเฉพาะว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมาจากบุคคลหลายฝ่าย โดยอาจมาจากการเลือกตั้งหรือโดยวิธีอื่น หาได้กำหนดหลักการเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ | |
| **ชื่อร่างพระราชบัญญัติ**<br>ร่าง<br>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ<br>ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| **คำปรารภ**<br>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ<br>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย<br>เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว | | | |
| มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....” | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๓ ให้ยกเลิก<br>(๑) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒<br>(๒) พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗<br>(๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | | | |
| มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้<br>“สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย หรือตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม<br>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ<br>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย<br>“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ<br>“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ความในตอนท้ายร่างมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง ที่ว่า “...ตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม” เป็นการใช้ถ้อยคำที่ซ้ำซ้อนกัน ไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศ และมีปัญหาในการตีความจึงควรใช้ข้อความว่า “...ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตาม” ซึ่งผ่านการตรวจแก้จากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการเสนอขอปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๑ แล้ว | ความว่า “หนังสือสัญญา” หมายความรวมถึงกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ (Customary International Law) และหมายความรวมถึงการทำหนังสือสัญญากับองค์กรระหว่างประเทศด้วย และความว่า “พันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม” ก็ยังทำให้ประเทศไทยสงวนบางเรื่องไว้ได้โดยไม่ต้องปฏิบัติตาม ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว |
| “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตาม | สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน | เสนอแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” จากเดิมที่ใช้ว่า “พนักงาน” เป็น “พนักงานราชการ” เพื่อให้สอดคล้อง | ความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับนิยาม “พนักงานเจ้าหน้าที่” ที่กำหนดให้หมายความรวมถึง |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ | แห่งชาติ | กับตำแหน่งปัจจุบันของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน | “พนักงานราชการ” แล้ว |
| มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว<br>ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการ หรือเลขาธิการ มีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งใดมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการหรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย | | | |
| มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า<br>ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน<br>เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | ๑.เห็นว่าควรกำหนดเช่นเดียวกันกับมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญฯ กล่าวคือ “ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรและถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งให้องค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป”<br>๒. การกำหนดให้คณะกรรมการอาจส่งเรื่องจึงขัดต่อร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว เห็นควรเปลี่ยนจากคำว่า “อาจ” เป็น “ต้อง”<br>(มาตรา ๒๙ ตามร่างที่เสนอโดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) | ร่างมาตรา ๖ สอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว |
| | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | การดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงควร | ร่างมาตรา ๖ ได้บัญญัติกลไกในการให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือกับองค์กรอิสระอื่น รวมทั้ง |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | กำหนดการมีองค์กรกึ่งตุลาการร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการแสวงหาข้อเท็จจริง ตรวจสอบ และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน | กำหนดให้มีการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันแล้ว |
| | กระทรวงการต่างประเทศ | ความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และองค์กรอิสระอื่น ๆ สอดคล้องกับมาตรา ๒๒๑ ของร่างรัฐธรรมนูญ และการส่งเรื่องไปให้อีกองค์กรหนึ่งดำเนินการต่อไปเป็นการช่วยอำนวยความสะดวกและเสริมประสิทธิภาพในการทำงานให้กับประชาชน เนื่องจากลดทอนขั้นตอนการยื่นคำร้องใหม่ | ร่างมาตรา ๖ สอดคล้องกับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว |
| มาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| **หมวด ๑**<br>**คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ** | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้เป็นกลางทางการเมือง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ใน | สภาขับเคลื่อนการปฏิรูประเทศ | กำหนดนิยามและขอบเขตคำว่า “เป็นกลางทางการเมือง” ไว้ให้ชัดเจนเพื่อให้คณะกรรมการสรรหามีกรอบและแนวทางที่ชัดเจนในการคัดสรรบุคคลที่มาทำหน้าที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ความในมาตรา ๘ เป็นไปตามมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ และ<br>เนื่องจากคำว่า “เป็นกลางทางการเมือง” เป็นคำที่มีความหมายตามความหมายทั่วไปอยู่แล้ว และการ |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคนแต่จะเกินด้านละสองคนมิได้<br>(๑) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี<br>(๒) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี<br>(๓) มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ<br>(๔) มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี<br>(๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านปรัชญา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่จะยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี<br>ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับถึงวันสมัครหรือวันที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี | | | พิจารณาว่าผู้ใดมีคุณสมบัติดังกล่าวหรือไม่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละบุคคลเป็นกรณีๆ ไป และคณะกรรมการสรรหาสามารถกำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาคัดสรรบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวได้อยู่แล้ว |
| | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | เห็นว่าอาจเป็นการกำหนดเกินกว่าขอบเขตตามร่างรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่ โดยมาตรา ๒๔๖ วรรคสอง ของร่างรัฐธรรมนูญฯ กำหนดว่า “ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์”(มาตรา ๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) | มาตรา ๒๔๖ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหาและการพ้นจากตำแหน่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งในการกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวตามมาตรานี้ สอดคล้องกับหลักการปารีสในเรื่ององค์ประกอบและหลักประกันความเป็นอิสระและความแตกต่างหลากหลายแล้ว |
| | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | การบัญญัติความในวรรคหนึ่งไว้เช่นนี้เป็นการกำหนดไว้เกินเลยไปจากหลักการว่าสถานะและหน้าที่ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (Paris Principles) สลับซับซ้อนยากแก่การ | ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสม แล้ว |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | พิจารณา และมีปัญหาในการตีความก่อให้เกิดความไม่แน่นอนในการพิจารณาปัญหาคุณสมบัติคนดีมีความรู้ความสามารถไม่อยากเข้ามาเผชิญกับปัญหานี้ในระหว่างการทำงาน อีกทั้งหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๘ เป็นเพียงตัวหนังสือ ไม่มีอะไรเป็นหลักประกันว่าจากหลักเกณฑ์ดังกล่าว จะทำให้ได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในอุดมการณ์ได้ ดังนั้น ร่างมาตรา ๘ จึงอาจนำคุณสมบัติตาม (๑) – (๕) มากำหนดเป็นตัวอย่าง โดยไม่บังคับให้มี ๕ ด้าน และไม่ควรกำหนดเวลาในความเป็นผู้เชี่ยวชาญไว้เลย | |
| | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ๑.ควรมีความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านสิทธิมนุษยชน<br>๒. ควรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากการปฏิบัติงานจะเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาและพันธกรณีระหว่างประเทศ และมีการประชุมร่วมกันในระหว่างองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนในระดับนานาชาติ<br>๓. คุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น | เห็นด้วย โดยบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ รวมทั้งกระบวนการสรรหาตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ กำหนดไว้สอดคล้องกับความเห็นดังกล่าวและสอดคล้องกับหลักการปารีสด้วยแล้ว |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนั้นควรกำหนดให้มีสัดส่วนจากบุคคลที่มาจากองค์กรประชาชน หรือภาคประชาสังคม และต้องเป็นบุคคลที่เป็นที่ยอมรับจากสังคมและบุคคลโดยทั่วไป รวมทั้งมีความเป็นกลางทางการเมือง<br>๔. ควรกำหนดคุณสมบัติให้มีสัดส่วนชายและหญิงเท่าเทียมกันในการเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน<br>๕. ควรเป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และหลักการปารีส โดยให้มีสัดส่วนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีความเหมาะสม<br>๖. ควรมีการให้ระบุเหตุผลในการเลือกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่าเป็นผู้มีความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนเป็นที่ประจักษ์อย่างไร<br>๗. ไม่ควรมีองค์ประกอบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่มีมากเกินไป เพราะจะทำให้กระบวนการสรรหามีความล่าช้า | |
| | กระทรวงการต่างประเทศ | ๑. การกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการสรรหาที่ชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการ | ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอ |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นที่ประจักษ์ และมีความเป็นอิสระและความเป็นกลาง สอดคล้องกับคุณสมบัติของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักการปารีส อีกทั้งเป็นการแก้ไขข้อห่วงกังวลของ ICC<br>๒. ควรกำหนดคุณสมบัติให้มีสัดส่วนชายและหญิงเท่าเทียมกันในการเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน | |
| มาตรา ๙ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย<br>(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด<br>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี<br>(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า<br>(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์<br>(๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ | สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ | ควรกำหนดนิยามและขอบเขตคำว่า “มีความซื่อสัตย์เป็นที่ประจักษ์” ไว้ให้ชัดเจนเพื่อให้คณะกรรมการสรรหามีกรอบและแนวทางที่ชัดเจนในการคัดสรรบุคคลที่มาทำหน้าที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | คุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนตามร่างมาตรา ๙ เป็นหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และเห็นว่าคำว่า “มีความซื่อสัตย์เป็นที่ประจักษ์” ไม่จำเป็นต้องนิยาม เนื่องจากเป็นคำที่คนทั่วไปเข้าใจไปในทางเดียวกันและการพิจารณาว่าผู้ใดมีคุณสมบัติดังกล่าวหรือไม่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละบุคคลเป็นกรณี ๆ ไป และคณะกรรมการสรรหาสามารถกำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาคัดสรรบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวได้อยู่แล้ว |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ๑. ไม่ควรกำหนดเรื่องวุฒิการศึกษาว่าต้องจบระดับปริญญาตรี แต่ควรจะกำหนดในเรื่องความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนให้เป็นที่ประจักษ์มากกว่ากรณีวุฒิการศึกษา<br>๒. คำว่า ผู้มีสัญชาติไทย ไม่ควรกำหนดว่าโดยการเกิดเพราะการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนนั้น ถ้าผู้มีสัญชาติไทยดังกล่าวเข้าใจบริบทสังคมไทยก็น่าจะเพียงพอ | มาตรา ๒๑๖ รัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติบังคับว่านอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยองค์กรอิสระแต่ละองค์กรแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามทั่วไปด้วย ซึ่งหมายความว่าผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดอันเป็นคุณสมบัติทั่วไปด้วย จึงไม่อาจแก้ไขตามความเห็น ข้อ ๑ และ ข้อ ๒ ได้ |
| มาตรา ๑๐ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้<br>(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด<br>(๒) ติดยาเสพติดให้โทษ<br>(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต<br>(๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ<br>(๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ควรกำหนดคุณสมบัติว่าบุคคลที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งก่อนหรือหลังการดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนมีลักษณะต้องห้าม และเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งได้ | ได้บัญญัติลักษณะต้องห้ามไว้ในร่างมาตรา ๑๐ (๒๕) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอแล้ว |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| (๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่<br>(๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ<br>(๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง<br>(๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล<br>(๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ<br>(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต<br>(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมาย | | | |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนักกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน<br>(๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง<br>(๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง<br>(๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมาธิการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย<br>(๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง<br>(๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือ | | | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ความผิดลหุโทษ<br>(๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา<br>(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา<br>(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ<br>(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ<br>(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัทหรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด<br>(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ<br>(๒๔) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง<br>(๒๕) เป็นผู้ที่มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดแจ้ง | | | |
| มาตรา ๑๑ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควร | งานสัมมนาที่รัฐสภา | ให้ประชาชนภาคสังคมที่ทำงานและมี | กลุ่มบุคคลในภาคประชาสังคม |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย<br>(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ<br>(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ<br>(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ<br>(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน เป็นกรรมการ<br>(๕) ผู้แทนสภาทนายความหนึ่งคน ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน เป็นกรรมการ<br>(๖) อาจารย์ประจำหรือผู้เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสอนหรือทำงานวิจัยหรือทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี ซึ่งกรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีมติเลือกด้วยคะแนนเสียงสองในสาม หนึ่งคน เป็นกรรมการ<br>ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา<br>องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๔) และสภาวิชาชีพตาม (๕) ต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จดแจ้งไว้กับสำนักงาน โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจด | วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ในสัดส่วน ๑ ใน ๓ ของคณะกรรมการสรรหา และควรมีความหลากหลาย เช่น ผู้แทนจากภาควิชาการ ผู้แทนภาคประชาชนที่เป็นผู้พิการ เป็นต้น และไม่ควรมีที่มาจากตุลาการในศาลต่าง ๆ | มีจำนวนมาก หากกำหนดสัดส่วนให้เป็นกรรมการสรรหาอาจไม่ครอบคลุมบุคคลในกลุ่มภาคประชาสังคมทั้งหมด และสัดส่วนของคณะกรรมการสรรหาที่เป็นผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๔) และสภาวิชาชีพตาม (๕) นั้นสามารถตรวจสอบที่มาและจำนวนที่แน่นอนได้เนื่องจากต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จดแจ้งไว้กับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และป้องกันมิให้มีการจัดตั้งองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนหรือสภาวิชาชีพเพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งผู้แทนเป็นกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเท่านั้น<br>ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว |
| | กระทรวงการต่างประเทศ | การกำหนดให้มีกรรมการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรรวมผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรเอกชน ทำให้มีองค์ประกอบจากผู้แทนซึ่งมา | ความใน (๔) และ (๖) สอดคล้องกับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| แจ้ง การรับจดแจ้ง และการเลือกกันเองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยต้องกำหนดให้มีการเลือกกันเองให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่มีกรณีที่ต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ<br>วิธีการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ให้เป็นไปตามที่กรรมการสรรหาตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงร่วมกัน ในกรณีที่เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสามแล้วยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) หรือ (๕) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้กรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ดำเนินการตกลงและเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ได้ต่อไป โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสาม<br>ในกรณีที่พ้นกำหนดเวลาการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) แล้ว ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) (๕) หรือ (๖) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ | | จากหลากหลายสาขาวิชาชีพ และเป็นการเปิดให้ผู้แทนภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการสรรหา ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ ICC | |
| | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | การกำหนดวิธีการเลือกอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา มาเป็นกรรมการสรรหาตามร่างมาตรา ๑๑ (๖) โดยให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) – (๕) มีมติเลือกด้วยคะแนนสองในสาม นั้น เป็นวิธีการที่ไม่สอดคล้องกับวิธีการเลือกกรรมการสรรหาองค์กรอิสระโดยทั่วไปและเป็นการเพิ่มขั้นตอนเกินความจำเป็น เนื่องจากต้องให้กรรมการสรรหาที่เพิ่งจะได้รับเลือกมาคัดเลือกกรรมการสรรหาอีกรอบหนึ่ง ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดวิธีการเลือกกรรมการสรรหาตามร่างมาตรา ๑๑(๖) ให้เป็นวิธีเดียวกันกับการเลือกกรรมการสรรหาตามร่างมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) โดยให้อาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา เลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคนเป็นกรรมการ เมื่อเปลี่ยนแปลงดังนี้แล้ว จึงควรตัดข้อความในวรรคสามออก | ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ร่างมาตรา ๑๑ วรรคสี่ ออก เนื่องจากไม่มีที่ใช้แล้ว | |
| | สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ๑.เสนอเพิ่มประธานศาลรัฐธรรมนูญอีก ๑ คน เพื่อตัดปัญหาเรื่องการลงคะแนนเสียง<br>๒.เสนอแก้ไข (๓) เป็น ประธานศาลปกครองสูงสุด | ๑. ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาที่เหมาะสม เนื่องจากเมื่อมีการเลือกตั้งแล้ว กรรมการสรรหาตาม (๒) จะมี ๒ คน ทำให้จำนวนกรรมการสรรหารวมเป็นทั้งหมด ๙ คน<br>๒. ความใน (๓) สอดคล้องกับความเห็นข้อ ๒ |
| มาตรา ๑๒ ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) (๕) และ (๖) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือการสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๓ วรรคหก มาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๕ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม<br>ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งแล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้<br>ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสรรหาว่างลง ให้ดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการสรรหาแทนโดยเร็ว ใน | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ระหว่างที่ยังไม่ได้กรรมการสรรหาใหม่ ถ้ายังมีกรรมการสรรหาตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่<br>ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา | | | |
| มาตรา ๑๓ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและปราศจากอคติทั้งปวง โดยอย่างน้อยการสรรหาต้องมีกระบวนการ ดังต่อไปนี้<br>(๑) ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงกระบวนการสรรหากรรมการ โดยอย่างน้อยต้องระบุจำนวนตำแหน่งกรรมการที่จะสรรหา หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาทุกขั้นตอน และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย<br>(๒) การสรรหากรรมการให้กระทำโดยการประกาศรับสมัครหรือการเสนอชื่อบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปเพื่อเข้ารับการสรรหาซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย โดยในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาจะต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นด้วย และให้มีการประกาศรายชื่อบุคคลที่จะเข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการ | กระทรวงการต่างประเทศ | การกำหนดขั้นตอนของการสรรหาที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชาสัมพันธ์การสรรหาอย่างกว้างขวาง และการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งภาคประชาสังคมด้วย เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ ICC | กระบวนการสรรหาที่กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้สอดคล้องกับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว |
| | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | การกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการสรรหาเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญในภาษาต่างประเทศนั้น อาจไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเท่าใดนัก เนื่องจากกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่ในประเทศไทย ไม่จำเป็นต้องมีความชำนาญในการใช้ภาษาต่างประเทศ | ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ทั่วไป เพื่อรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้เข้ารับการสรรหาดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาในการสรรหาด้วย<br>(๓) ในการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม มีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ รวมตลอดทั้งคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และให้คณะกรรมการสรรหาส่งข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณาคัดสรรไปยังวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย<br>ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาพิจารณาความเหมาะสมของผู้ที่จะได้รับการสรรหาตาม (๓) แล้วเห็นว่า มีผู้เหมาะสมที่จะได้รับการสรรหาในแต่ละด้านเกินจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ให้คณะกรรมการสรรหานำคุณสมบัติเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญในภาษาต่างประเทศที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่มาประกอบการพิจารณา<br>การกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ต้องเพียงพอที่จะเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถสมัครหรือเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาได้อย่างทั่วถึง และทำให้กรรมการสรรหาสามารถพิจารณาคัดสรรบุคคลให้ดำรงตำแหน่งได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ<br>ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้ | | ประกอบกับการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว อาจมีปัญหาว่า มีหลักเกณฑ์อย่างไรที่จะวัดความรู้ความชำนาญในการใช้ภาษาต่างประเทศ กรรมการสรรหาเองก็อาจไม่ใช่บุคคลที่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในกรณีที่กรรมการต้องเดินทางไปประชุมต่างประเทศ ก็อาจให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปช่วยงานได้ ดังนั้น จึงเห็นควรตัดข้อความส่วนนี้ออก และกำหนดวิธีการพิจารณาความเหมาะสมของผู้ที่จะได้รับการสรรหาดังกล่าว โดยให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการลงมติเลือกด้วยคะแนนเสียงข้างมาก | |
| | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ๑. การเข้าสู่ตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนควรจะต้องผ่านกระบวนการ เช่น การแสดงวิสัยทัศน์ และมีการสัมภาษณ์ เป็นต้น<br>๒. ให้นำหลักเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาใช้กับการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะต้องมีการให้เหตุผลต่อสาธารณชนได้ว่า เหตุใดจึง | ๑. ความใน (๑) และ (๒) สอดคล้องกับความเห็นข้อ ๑ โดยได้กำหนดให้ผู้สมัครแสดงวิสัยทัศน์ในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ เพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกด้วย<br>๒. ความที่บัญญัติไว้ใน (๓) ว่า ให้แสดงเหตุผลในการคัดสรร |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย<br>ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา<br>ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคห้า หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ได้คะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ | | เลือก หรือไม่เลือกบุคคลใด | สอดคล้องกับความเห็นข้อ ๒ เป็นกระบวนการสรรหาที่เหมาะสมแล้ว |
| มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา<br>ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่นี้ไม่ได้<br>เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงห้าคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว<br>ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ | | | |
| มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภาจะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งกรรมการ ในกรณีที่ไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาใหม่ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด<br>การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด<br>การวินิจฉัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย<br>ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะพิจารณาและวินิจฉัยมิได้ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการใน ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาได้รับในแต่ละเดือนแล้วแต่กรณี | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๑๘ การนำคดีอันเกี่ยวเนื่องกับการได้มาคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หรือการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสรรหาไปสู่ศาลปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา และมิให้นำบทบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ | | | |
| มาตรา ๑๙ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว<br>ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ<br>(๑) ตาย<br>(๒) ลาออก<br>(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐<br>(๔) พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม<br>เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย<br>ในกรณีที่มีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ควรกำหนดบทลงโทษ ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชน กระทำการใดที่ไม่เป็นกลางทางการเมือง เลือกปฏิบัติ และละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยอาจจะพ้นจากตำแหน่งเพื่อเลือกตั้งใหม่ทดแทน | ได้มีการกำหนดเรื่องการให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามไว้แล้ว ในมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ โดยเฉพาะมาตรา ๘(๑๗) |
| | สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | เสนอเพิ่มความว่า “กรณีวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่ว่างลงนั้นเหลือไม่ถึงหนึ่งปี ไม่ต้องดำเนินการสรรหา” เพื่อประหยัดงบประมาณในการดำเนินการสรร | ผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่ละคนจะมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่ได้รับ |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| (๒) หรือ (๓) หรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด<br>ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ<br>ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน ให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้<br>ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง | | หา เนื่องจากมีเวลาเหลือน้อยจึงอาจไม่มีผู้สมัครเข้ารับการสรรหา | แต่งตั้ง จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดกรณีตามข้อเสนอไว้ |
| มาตรา ๒๑ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในการ | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | เห็นว่าเหตุผลในการร้องขอเพื่อถอดถอนกรรมการ อาจยังไม่สมบูรณ์เมื่อเปรียบเทียบกฎหมายฉบับเดิม ปี ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. | รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดให้มีกระบวนการในการถอดถอนกรรมการในองค์กรอิสระ แต่กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามไว้เข้มงวด หากกรรมการนั้นปฏิบัติ |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| วินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมากและให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการสรรหาออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด<br>หลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด | | ๒๕๔๒ บัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนกรรมการออกจากตำแหน่งเพราะเหตุที่กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน หรือไม่เป็นกลางหรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องทางศีลธรรมจรรยาที่อาจมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรง” (มาตรา ๑๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) | หน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน หรือไม่เป็นกลางหรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องทางศีลธรรมจรรยาที่อาจมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรง” ก็อาจเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ได้ หรืออาจเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงและเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติได้ |
| มาตรา ๒๒ ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้องและมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมี | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการ ทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวให้ครบเจ็ดคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการได้จนกว่ากรรมการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน | | | |
| มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐ วรรคห้า การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จดแจ้งเหตุนั้นไว้ในรายงานการประชุม<br>การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติโดยจะงดออกเสียงมิได้ และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด<br>การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมตามวรรคสองเฉพาะในกรณีมีการพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖ (๒) หรือ (๔) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ<br>ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม ให้กรรมการที่มาประชุม | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการกำหนด | | | |
| มาตรา ๒๔ ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการต้องไม่รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจาก<br>(๑) บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย<br>(๒) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร<br>(๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละสี่สิบเก้า ในกรณีที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัดให้พิจารณาตามที่ปรากฏในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว หุ้นที่ไม่ปรากฏชื่อผู้ถือหรือโดยตัวแทนของบุคคลที่ไม่เปิดเผยชื่อ ให้ถือว่าเป็นหุ้นที่ถือโดยผู้ไม่มีสัญชาติไทย<br>(๔) องค์การหรือนิติบุคคลที่มีรายได้หลักจากทุนหรือเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ<br>ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกรณีที่กรรมการได้รับเชิญจากองค์การระหว่างประเทศหรือหน่วยงานของรัฐต่างประเทศให้ไปประชุมหรือสัมมนาในต่างประเทศโดยผู้เชิญเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | การห้ามกรรมการรับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย/นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศ อาจมีปัญหาในเรื่องการตีความว่าไม่สามารถรับได้ทุกกรณี หรือไม่หากเป็นเช่นนั้น อาจทำให้หน่วยงานหรือประเทศเสียประโยชน์ จึงเสนอให้มีการระบุความชัดเจนในเรื่องการรับทุนไว้ เช่น สามารถกระทำได้ในกรณีที่เห็นว่าเป็นประโยน์ต่อหน่วยงานหรือประเทศชาติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และให้ประกาศความช่วยเหลือที่ได้รับให้สาธารณะทราบ เป็นต้น เพื่ อป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (conflicts of interest) นอกจากนี้ หลักการปารีสได้กำหนดให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ความร่วมมือกับต่างประเทศ เช่น องค์การสหประชาชาติ กรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทั้งในระดับสากลและระดับภูมิภาค ซึ่งมักมีการสนับสนุนให้ผู้แทนจากสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจากประเทศกำลังพัฒนา | ได้มีการเพิ่มความในวรรคสองสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอแล้ว |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ในการเดินทางไปเข้าร่วมประชุม โดยในแต่ละปีจะมีการประชุมหลายครั้ง ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติในทางปฏิบัติสำหรับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอื่น ๆ (งบประมาณประจำปีของหน่วยงานมีจำกัด อาจไม่สามารถเดินทางไปร่วมประชุมโดยออกค่าใช้จ่ายเองได้ทุกครั้ง และในกรณีรับการสนับสนุน จะเป็นการช่วยประหยัดงบประมาณแผ่นดินได้ด้วย) ประกอบกับอาจมีกรณีที่เป็นความร่วมมือทางวิชาการที่องค์กรของสหประชาชาติจะร่วมสนับสนุนในการทำการศึกษาวิจัยหรืออบรมร่วมกันอีกด้วย | |
| | สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ควรระบุให้ชัดเจนในเรื่องการรับทุน เช่น สามารถกระทำได้ในกรณีที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือประเทศชาติโดยความเห็นชอบของกรรมการ และให้ประกาศความช่วยเหลือที่ได้รับให้สาธารณะทราบ เป็นต้น เพื่อป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ | |
| มาตรา ๒๕ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาและการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการ | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม | ต้องทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเป็นกลางทางการเมืองโดยยึดถือ | ความในวรรคหนึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอแล้ว |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการจะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ มิได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตรหรือโครงการที่คณะกรรมการเป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ<br>ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามและบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย | ๒๕๖๐ | ผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ | |
| มาตรา ๒๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้<br>(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง<br>(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน<br>(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | ๑. เห็นว่าควรเพิ่มหน้าที่และอำนาจตามร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๔๗ (๔) ให้ครบถ้วน กล่าวคือ “ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม”<br>๒. บทบัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๔๗ (๓) มิได้ให้อำนาจคณะกรรมการในการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง และมิได้ให้อำนาจคณะกรรมการในการฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม แต่ได้บัญญัติให้คณะกรรมการเสนอแนะมาตรการ | ๑. ความใน (๔) สอดคล้องกับความเห็นข้อ ๑ แล้ว<br>๒. ร่างมาตรา ๒๖ สอดคล้องกับความเห็นข้อ ๒ โดยมีการแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรา ๒๔๗ (๓) ของรัฐธรรมนูญ โดยตัดเรื่องการเสนอความเห็นต่อศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญออก |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน<br>(๔) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม<br>(๕) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน | | คุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ เพื่อมิให้คณะกรรมการเป็นคู่ขัดแย้ง จึงให้ส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ดังนั้นการกำหนดหน้าที่และอำนาจจึงเกินกว่าที่ร่างรัฐธรรมนูญฯ กำหนดไว้ตามมาตรา ๒๔๗ (มาตรา ๒๕ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) | |
| | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ๑. ให้มีหน้าที่และอำนาจตามร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และให้สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยอิสระ โดยให้มีความสอดคล้องกับสิทธิมนุษยชน พันธะกรณีและอนุสัญญาต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี และให้เป็นไปตามหลักการปารีสที่ให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับนานาชาติด้วย | ๑. ความที่บัญญัติไว้สอดคล้องกับความเห็นข้อ ๑ ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ แล้ว<br>๒. ส่วนความเห็นข้อ ๒ นั้น ความใน (๓) มิได้หมายรวมถึงศาล แต่ไม่ตัดสิทธิในการที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะแสดงความคิดเห็นต่อศาล หรือเมื่อศาลเห็นเองว่าเรื่องใดควรได้รับความคิดเห็นจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ๒. ให้มีอำนาจในการเสนอความเห็นทางกฎหมายต่อศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ และศาลยุติธรรม ได้ รวมทั้งให้มีอำนาจในการเสนอขอปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และมีอำนาจเสนอความเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยรวม<br>๓.ให้มีอำนาจหน้าที่หลักในการตรวจสอบการกระทำและการละเลยอันเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน และจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับมาตรการในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และติดตามการดำเนินงานของรัฐบาล และหน่วยงานต่าง ๆ ที่อาจจะมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน<br>๔.ควรมีการสรุปเป็นข้อเสนอทางนโยบายทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศที่มีคนสัญชาติไทยเข้าไปเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน<br>๕.การทำงานด้านการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันเกิดจากการกระบวนการที่กฎหมายกำหนดเดิมไม่มีความชัดเจน | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ๖. ควรให้มีกองทุนสิทธิมนุษยชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยาให้แก่ผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนได้โดยสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม โดยเฉพาะในกรณีฉุกเฉิน เร่งด่วน เพราะกองทุนเกี่ยวกับการยุติธรรมจะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ<br>๗. การฟ้องคดีของประชาชนผู้ได้รับความเสียหายควรให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเป็นผู้มีอำนาจในการให้คำแนะนำแก่ผู้เสียหายที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย<br>๘. การทำงานและกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง ควรมีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ในการกำกับดูแลของภาครัฐ | |
| | กระทรวงการต่างประเทศ | ๑. หลักการปารีสได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า การจัดทำรายงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อรัฐบาล รัฐสภา หรือหน่วยงานอื่น ๆ (มาตรา ๒๔๗ (๒) ของร่างรัฐธรรมนูญ และมาตรา ๒๓ (๒) ของร่าง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญนี้) ควรครอบคลุมถึงประเด็นการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายและมาตรการด้านการบริหาร เพื่อสร้างหลักประกันว่า กฎหมายภายในประเทศ ระเบียบ และการปฏิบัติต่าง | ๑. ความใน (๓) สอดคล้องกับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ ข้อ ๑ ข้อ ๓ และข้อ ๔<br>๒. ความใน (๔) เป็นไปตามมาตรา ๒๔๗ (๔) ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ๆ จะสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่รัฐนั้นร่วมเป็นภาคี<br>ดังนั้น อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ ตามร่างเดิมจึงไม่ได้เป็นการระบุที่เกินขอบเขตของมาตรา ๒๔๗ ของร่างรัฐธรรมนูญ แต่จะช่วยให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปฏิบัติงานอย่างรอบด้านและครบถ้วนตามหลักการปารีส (มาตรา ๒๕ ร่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)<br>๒. การชี้แจงสถานการณ์หรือข้อเท็จจริง (ตามมาตรา ๒๔๗ (๔) ของร่างรัฐธรรมนูญ) ไม่ได้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักการปารีส อย่างไรก็ดี มาตรานี้ได้กำหนดไว้ในกรณีที่มีการรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ซึ่งแต่เห็นว่าคณะกรรมการฯ มีหน้าที่ตรวจสอบเพื่อเสริมการอำนวยความยุติธรรมอยู่แล้ว การให้ข้อเท็จจริงในลักษณะที่เป็นอิสระ เป็นกลาง และอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงย่อมเป็นคุณต่อสังคม นอกจากนั้นมาตรานี้ยังใช้ถ้อยคำซึ่ง | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถใช้ดุลยพินิจในการดำเนินการได้ด้วย<br>๓.การเสนอความเห็น ข้อเสนอแนะรายงานต่าง ๆ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการ<br><br>ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรครอบคลุมถึงการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายหรือมาตรการด้านการบริหารเป็นอำนาจหน้าที่หลักของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามหลักการปารีส<br>๔.หลักการปารีสได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่เฉพาะการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการปรับปรุง/แก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายหรือมาตรการด้านการบริหารให้สอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชน โดยเป็นการดำเนินการอย่างกว้าง ๆ และไม่จำเป็นต้องระบุเฉพาะในช่วงการพิจารณาคดีของศาล (ซึ่งอำนาจหน้าที่ดังกล่าวตามหลักการปารีสได้มีการระบุไว้แล้วในมาตรา ๒๔๗ (๓) ของ | |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ร่างรัฐธรรมนูญ และมาตรา ๒๕ (การเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้ของร่างที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) นอกจากนี้ ในบางประเทศ ผู้แทน<br><br>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจได้รับเชิญไปร่วมให้ความเห็นในศาลได้ในฐานะที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งการเชิญนั้นเป็นไปตามดุลยพินิจของศาล | |
| มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย<br>(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน<br>(๒) ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่นซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา | สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ | ๑. เสนอประเด็นการปฏิรูปที่ควรจะบัญญัติไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวดรวมทั้ง กลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสตามที่บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... (ฉบับผ่านประชามติ) ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๒๗๘<br>๒.ให้มีอำนาจในการส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือกับ | ๑. ความเห็นในข้อ (๑) เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น<br>๒. ความเห็นในข้อ ๒ ตรงกับ (๓)<br>๓. ความเห็นในข้อ ๓ และ ๔ มีหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบแล้ว |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| (๓) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน<br>(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน<br>(๕) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้<br>(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น | | หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนร่วมกัน<br>๓. ส่งเสริมให้ประชาชนมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐ โดยรัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว<br>๔.สนับสนุนให้มีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....ของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ | |
| | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | กรณีตาม (๕) ควรกำหนดไว้เช่นเดียวกันกับมาตรา ๒๗๔ (๖) ของร่างรัฐธรรมนูญฯ กล่าวคือ “หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” ((๘) มาตรา ๒๘ ร่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) | ความใน (๕) เป็นไปตามความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว |
| | งานสัมมนาที่รัฐสภา | ๑.ให้มีอำนาจในการส่งเสริม ความรู้ ความ | ความใน (๑) สอดคล้องกับ |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | เข้าใจและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนร่วมกัน<br>๒. ควรให้มีการประชาสัมพันธ์อำนาจหน้าที่และผลการดำเนินงานในการตรวจสอบแต่ละขั้นตอนพร้อมปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น | ความเห็นข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว |
| มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการตามมติของคณะกรรมการ เว้นแต่ที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกระทำได้ ให้กรรมการแต่ละคนมีอำนาจที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ แต่ในการใช้อำนาจนั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด<br>ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการก็ได้ | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ๑. การดำเนินงานต่าง ๆ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนควรดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการ เพื่อให้เกิดความถูกต้องชัดเจน<br>๒. การดำเนินงานควรใช้หลักสิทธิมนุษยชนสากลเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้โดยให้ใช้ระบบตรวจสอบ และวิเคราะห์ | ความในวรรคหนึ่งสอดคล้องกับความเห็นข้อ ๑ และข้อ ๒ |
| มาตรา ๒๙ ในกรณีที่จำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด คณะกรรมการจะขอให้สำนักงานจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการใน | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | ๑. เห็นควรตัดเรื่องผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษออกเช่นเดียวกันกับร่างมาตรา ๒๓ (๗) ตามร่างที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน | ร่างมาตรา ๒๙ สอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ โดยตัดความใน |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| เรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้ง คณะกรรมการต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน<br>หลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทนของบุคคลหรือสถาบัน หรือการแต่งตั้งอนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น และวิธีปฏิบัติงานของอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด | | แห่งชาติ)<br>๒.กรณี ร่างมาตรา ๒๓ (๗) (ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) เห็นว่าเป็นการให้อำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ (ซึ่งปรากฏในหมวด ๖ ร่างมาตรา ๗๑ ถึงร่างมาตรา ๗๔ ตามร่างเดิม) นั้น มีผลเป็นการให้อำนาจคณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการสิทธิมนุษยชนพิเศษเพิ่มขึ้นได้ปีละหนึ่งคนตลอดไป กรณีดังกล่าวเห็นควรตัดออก<br>๓. เห็นควรตัดออกทั้งหมด (ตั้งแต่ร่างมาตรา ๗๑- ๗๔) เช่นเดียวกันกับร่างมาตรา ๒๓(๗) ร่างมาตรา ๓๑ ร่างมาตรา ๖๑และร่างมาตรา ๖๒ (หมวด ๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)<br>๔. กรณีถ้อยคำตามวรรคสอง คำว่า “เพื่อจูงใจให้เขา” แก้เป็น “เพื่อจูงใจให้ผู้นั้น”(มาตรา ๕๒ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของอนุกรรมการ) | หมวด ๖ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ออกทั้งหมด<br>ความในร่างมาตรา ๒๙ ได้แก้ไขเพิ่มเติมและไม่มีคำว่า “เพื่อจูงใจให้เขา” แล้ว |
| | คณะกรรมการสิทธิ | ๑. การกำหนดเงื่อนไขในการแต่งตั้ง | ๑. การแต่งตั้งอนุกรรมการนั้นมี |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | มนุษยชนแห่งชาติ | คณะอนุกรรมการได้แต่เฉพาะในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้นั้น เป็นการกำหนดเงื่อนไขที่จำกัดจนเกินไป และอาจสร้างอุปสรรคแก่คณะกรรมการในการในการที่จะตั้งคณะอนุกรรมการในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรแก้ไขจากคำว่า “ในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้” เป็น “ในกรณีที่มีความจำเป็น”<br>๒.เห็นควรให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษซึ่งเป็นองค์กรเดี่ยว เพื่อทำหน้าที่ในการรายงานและชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศและการเสนอแนะมาตราการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หรือคำสั่ง เป็นไปด้วยความรวดเร็ว แหลมคม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้วย | การกำหนดเหมือนกันในองค์กรอิสระทุกองค์กรซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๗ โดยมีหลักคิดว่ากรรมการในองค์กรอิสระควรต้องลงมือทำงานด้วยตนเอง หากมีความจำเป็นก็สามารถจ้างผู้เชี่ยวชาญ หรือแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อศึกษารายละเอียดปลีกย่อยได้ แต่ต้องไม่แต่งตั้งให้อนุกรรมการไปทำงานแทนกรรมการในองค์กรอิสระ ความที่บัญญัติไว้จึงสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอ<br>๒.ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ได้กำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ แต่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการได้ตามร่างมาตรา ๒๙ และสามารถจ้างและแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการได้ตามร่างมาตรา ๔๙ (๘) ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ๑. ควรให้มีการทำงานโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ไม่ควรใช้รูปแบบอนุกรรมการ เนื่องจากอาจจะมีผลประโยชน์ทับซ้อน และอาจจะทำงานโดยไม่มุ่งผลสัมฤทธิ์<br>๒. ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนต้องสร้างการมีส่วนร่วม และอาจให้มีอนุกรรมการเฉพาะดำเนินงานในแต่ละเรื่อง ในการพิจารณาตัดสินนำเสนอข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต้องเป็นมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ความที่บัญญัติมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว สอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมา กล่าวคือการทำงานจะเน้นให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเป็นผู้ดำเนินการ เว้นแต่ในกรณีเพื่อจะได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาจึงให้จ้างบุคคลหรือสถาบัน และกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จึงให้ตั้งคณะอนุกรรมการ |
| มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๓๑ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ<br>ให้กรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการแล้วแต่กรณี | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๓๒ กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

(ร่างประกอบพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| หนึ่งปีมีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนเป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียว เมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้<br>(๑) ครบวาระ<br>(๒) ตาย<br>(๓) ลาออก<br>(๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปี<br>ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนนั้น ให้นำอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๓๑ คูณด้วยจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี<br>สิทธิในบำเหน็จตอบแทนนั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตาย ให้ตกได้แก่คู่สมรสและทายาทที่ได้แจ้งไว้ และถ้าการตายนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่หรือในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับเป็นสองเท่าของบำเหน็จตอบแทนที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง | | | |
| **หมวด ๒**<br>**การดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ** | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | หลักการคุ้มกันความรับผิดในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมีความสำคัญและจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลจากภายนอกหรือจากการถูกข่มขู่ที่จะมีการดำเนินคดีทางกฎหมาย ประการสำคัญ การคงไว้ซึ่งหลักการคุ้มกันความรับผิดในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ จะมีผลต่อการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามข้อสังเกตของ | เนื่องจากหลักกฎหมายไทยนั้น หากกรรมการได้ปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองโดยไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญาอยู่แล้ว จึงไม่ได้บัญญัติหลักการตามข้อเสนอของกระทรวงการต่างประเทศไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | คณะอนุกรรมการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (SCA) ภายใต้คณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษชนแห่งชาติ (ICC) ซึ่งปัจจุบัน คือ พันธมิตรสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติระดับโลก (GANHRI) อันเป็นเงื่อนไขข้อหนึ่งที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทย ถูกลดสถานะจาก A เป็น B หากไม่บัญญัติหลักเกณฑ์นี้ไว้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทย ไม่มีทางที่จะได้สถานะ A คืนมา จึงเห็นควรให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ยังคงหลักในเรื่องการคุ้มกันความรับผิดของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้เช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับเสนอคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มาตรา ๔๔ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอของ GANHRI และหลักคุ้มกันความรับผิดตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | กระทรวงการต่างประเทศ | การกำหนดให้มีความคุ้มกันในการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เป็นการแก้ไขข้อห่วงกังวลของ ICC โดยจะเป็นกลไกที่ช่วยคุ้มครองความเป็นอิสระและความเป็นกลางของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และมิให้อำนาจภายนอกพยายามใช้อิทธิพลหรือข่มขู่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยการดำเนินการทางกฎหมาย (เช่น การฟ้องหมิ่นประมาท | |
| มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และให้เฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง<br>ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการโดยการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๓๔ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตามว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น ให้คณะกรรมการตรวจสอบ | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ๑.ให้มีหน้าที่และอำนาจในการยกเรื่องที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่รุนแรงขึ้นมาพิจารณาแม้จะไม่มีผู้ร้องเรียนก็ตาม | ความในวรรคหนึ่งสอดคล้องกับความเห็นข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและทำความจริงให้ปรากฏโดยไม่ล่าช้า และต้องศึกษาและวิเคราะห์ให้ทราบถึงสาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาและป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องนั้นหรือลักษณะเดียวกันนั้นขึ้นอีก<br>บุคคลใดที่ได้รับความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ย่อมมีสิทธิแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว และไม่มีลักษณะบังคับให้ต้องเปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ<br>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เมื่อผลการพิจารณาเป็นประการใด ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนมิได้แจ้งสถานที่อยู่ที่จะติดต่อได้ | | ๒.ควรให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยไม่จำเป็นต้องมีการร้องเรียน | |
| | | ๑.ควรกำหนดโครงสร้าง กฎเกณฑ์และมาตรการลงโทษ กรณีใช้มาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของประชาชน โดยประชาชนผู้ร้องเรียนต้องมีส่วนเกี่ยวข้องและอยู่ในพื้นที่อันเป็นมูลเหตุของการร้องเรียน และหากหน่วยงานของรัฐที่ถูกร้องเรียนไม่ได้กระทำผิดตามที่มีการร้องเรียน ผู้ร้องเรียนจะได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนร้องเรียนและฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร<br>๒. ให้มีมาตรการ กระบวนการ หรือกลไก ในการรับทราบข้อมูลจากภาคประชาชน เพื่อนำไปสู่การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพื่อดำเนินการแก้ไขให้เป็นรูปธรรม และแจ้งให้ประชาชนรับทราบผลการตรวจสอบ | ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมและสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอ สำหรับกรณีที่มีการร้องเรียนอันเป็นเท็จ หากเป็นไปโดยทุจริตต้องรับผิดในทางอาญาอยู่แล้ว |
| | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | ควรยกวรรคสอง ของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน พ.ศ.๒๕๔๒ มาเป็นวรรคสองของร่างมาตรานี้ กล่าวคือ “องค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน | ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้มีการกำหนดให้ประชาชนร้องเรียนผ่านองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนไว้ |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย ซึ่งมีการดำเนินกิจการเกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามที่คณะกรรมการกำหนดและมิได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการดำเนินกิจการดังกล่าว" และเลื่อนวรรคสองของร่างมาตรา ๔๗ ไปเป็นวรรคสาม ทั้งนี้เพื่อกำหนดให้องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนดังกล่าวต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย (มาตรา ๔๗ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) | แต่ในทางปฏิบัติย่อมมีการดำเนินการผ่านองค์กรเอกชนได้ เนื่องจากได้กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการต้องประสานความร่วมมือกับองค์กรเอกชนด้วย |
| มาตรา ๓๕ ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ คณะกรรมการอาจดำเนินการโดยประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างขั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินจำเป็น และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร<br>เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้ ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น<br>(๑) ขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือ | กระทรวงการต่างประเทศ | อำนาจในการตรวจสอบข้อร้องเรียนโดยการเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลมาชี้แจงข้อเท็จจริง และการร้องขอเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นต่อการพิจารณาปัญหา เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่กำหนดไว้ในหลักการปารีส (อำนาจดังกล่าวได้เคยระบุไว้ในมาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐) | ความใน (๑) สอดคล้องกับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลใดไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการร้องขอ คณะกรรมการจะออกคำสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นดำเนินการดังกล่าวก็ได้<br>(๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่เคหสถานหรือสถานที่ที่จะเข้าไปนั้นมิได้อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ยินยอม ให้เข้าไปได้เมื่อมีหมายของศาล<br>(๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่<br>ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแทนคณะกรรมการได้ เว้นแต่การออกคำสั่งตาม (๑) ให้มอบหมายได้เฉพาะกรรมการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด<br>ในการดำเนินการตาม (๒) ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่าง | | | |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| น้อยสองคนซึ่งได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน ในการนี้ ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปโดยสะดวก | | | |
| มาตรา ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบแล้วเห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน โดยให้คณะกรรมการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าว รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกรณีนั้นด้วยแล้วแต่กรณี<br>ให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้งภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด<br>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง | สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ | กำหนดให้การใช้อำนาจและการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีลักษณะเบ็ดเสร็จเด็ดขาดและเป็นที่สุด โดยให้มีอำนาจในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนที่ถูกละเมิดสิทธิได้โดยไม่ต้องส่งเรื่องหรือประสานงานไปยังหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่ถ้ามีการส่งเรื่องไปยังหน่วยงานใดหากหน่วยงานดังกล่าวไม่มีการดำเนินการต้องมีมาตรการลงโทษทางกฎหมาย | ความที่บัญญัติไว้กำหนดให้คณะกรรมการแจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้แจ้งคณะกรรมการทราบ หากไม่อาจดำเนินการได้ด้วยเหตุต่างๆ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี เป็นการบัญญัติที่คำนึงถึงหน้าที่และอำนาจของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว |
| | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ในกรณีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอขยายระยะเวลาการดำเนินงานไปยังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้โดยกำหนดไว้ไม่เกิน ๒ ครั้ง เห็นว่าเป็นบทเคร่งครัด ควรเพิ่มข้อความว่า “เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง” ให้ขยายได้ตามสมควร(มาตรา ๕๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ได้มีการตัดเรื่องห้ามมิให้บุคคลหรือหน่วยงานขยายเวลาการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดมากกว่าสองครั้งออกแล้ว |
| | ประชาชนที่แสดง | ๑. ควรมีบทลงโทษกับหัวหน้าหน่วยงาน | ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหา |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสามภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี | ความเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ: | หรือเจ้าหน้าที่ หากไม่ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ใช่ว่าเมื่อไม่ปฏิบัติตามก็ไม่มีโทษ แต่ให้รายงานไปที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐสภาเท่านั้น เพื่อไม่ให้หน่วยงานใช้เป็นช่องทางในการหลีกเลี่ยงที่จะแก้ไขปัญหาให้ประชาชน แต่หากหน่วยงานเห็นว่าข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรม ก็ให้ยื่นอุทธรณ์หรือยื่นฟ้องๆ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กับศาลปกครองได้<br>๒.ไม่ควรให้อำนาจบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐนั้นมีสิทธิจะไม่ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งจาก คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ได้ หากพิจารณาเห็นว่ามีเหตุผลตามมาตรา ๓๗ หรือมีเหตุอื่นอันสมควร เพราะเหตุเหล่านี้คณะกรรมการน่าจะมีการพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วก่อนที่จะรับเรื่องหรือมีมติให้แก้ไข | เหมาะสมแล้ว |
| มาตรา ๓๗ ในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญาและผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้อง | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม | ให้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้เสียหายที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยเฉพาะผู้เสียหาย | ร่างมาตรา ๓๗ สอดคล้องกับความเห็นที่เสนอ |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา | ๒๕๖๐ | ที่เป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมโดยให้สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลยุติธรรม แล้วแต่กรณี | |
| มาตรา ๓๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ใดพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นภยันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการผู้นั้นอาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้กรรมการผู้นั้นอาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรได้<br>ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้น | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | กรณีตาม (๒) น่าจะเป็นการขัดต่อกฎหมายอื่นที่ใช้บังคับอยู่และมีผลกระทบสูงหากมีความจำเป็นต้องมี (๒) ควรจะกำหนดให้มีมาตรการหรือกฎหมายที่เขียนขึ้นเป็นการเฉพาะ (มาตรา ๕๔ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) | ร่างมาตรา ๓๘ สอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยตัดเรื่องอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการเปลี่ยนสถานที่คุมขังออก |
| | กระทรวงการต่างประเทศ | การกำหนดมาตรการช่วยเหลือเร่งด่วนควรสอดคล้องกับอาณัติของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเป็นไปตามอำนาจตามกฎหมายของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทั้งนี้ร่าง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มิได้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการตรวจเยี่ยมสถานที่ของการจำกัดเสรีภาพเป็นการเฉพาะ (ต่างกับ<br><br>อำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของเกาหลีใต้ตามที่ | ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติใช้อ้างอิง) อีกทั้ง มาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ จึงควรสอบถามหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องว่าสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบที่มีอยู่หรือไม่ อาทิ กรมราชทัณฑ์ สำหรับมาตรการตาม (๒) หรือกระทรวงยุติธรรมสำหรับมาตรการตาม (๓) อย่างไรก็ดี หากในอนาคตไทยได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจทำหน้าที่กลไกระดับชาติเพื่อป้องกันการทรมาน (National Preventive Mechanism : PNM) ก็อาจจัดให้มีการทบทวนเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติใหม่ให้สอดคล้องกับอาณัติใหม่ได้ ในอนาคต ซึ่งสามารถดำเนินการได้ในหลายรูปแบบ (เช่น การแก้ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้<br><br>การออกระเบียบ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณาร่วมกันต่อไป (มาตรา ๕๔ ตาม | |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ร่างที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) | |
| มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการรับเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้ ไว้พิจารณา<br>(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน<br>(๒) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ<br>(๓) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือที่องค์กรอิสระอื่นรับไว้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว แต่ไม่ตัดอำนาจในการที่จะขอรับทราบผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับเรื่องไว้ดำเนินการ<br>(๔) เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริตและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม<br>(๕) เรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว<br>(๖) เป็นเรื่องที่คณะกรรมการเคยพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เว้นแต่จะปรากฏ | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | ๑.ควรพิจารณาข้อยกเว้นให้ละเอียดรอบคอบว่าถูกต้องตามที่ควรจะเป็นหรือไม่ (มาตรา ๔๙ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรพิจารณาข้อยกเว้นกรณีคณะกรรมการอาจไม่รับพิจารณาหรือยุติการพิจารณา)<br>๒.ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดวรรคสองไว้แต่อย่างใด เนื่องจากกรณีไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง คือไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน แล้วจะมีกรณีที่จะส่งต่อไปเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนได้อย่างไร (มาตรา ๔๙ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)<br>๓. การให้คณะกรรมการยุติเรื่องเป็นเรื่องภายในของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ (มาตรา ๕๐ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)<br>๔. เห็นว่าเป็นการกำหนดหน้าที่และอำนาจเกินกว่าที่ร่างรัฐธรรมนูญฯ กำหนดไว้ตาม | ๑. ความในร่างมาตรา ๓๙ สอดคล้องกับความเห็นในข้อ ๑ แล้ว<br>๒. ความเห็นตามข้อ ๒ และข้อ ๔ เป็นความเห็นตามร่างเดิมซึ่ง กรธ. ได้ตัดความดังกล่าวออกแล้ว<br>๓. ความเห็นตามข้อ ๓ กรณีการยุติเรื่องนั้น เห็นว่า ควรกำหนดกรณีการยุติเรื่องไว้ให้ชัดเจน |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| พยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่อันอาจทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป<br>(๗) เรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด<br>ในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสั่งยุติเรื่อง | | มาตรา ๒๔๗ (มาตรา ๒๘ ตามร่างเดิมที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่องคดีอาญาที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร) | |
| | กระทรวงการต่างประเทศ | การดำเนินการตามมาตรา ๒๘ ตามร่างเดิมอาจเป็นการก้าวล่วงอำนาจการพิจารณาคดีของศาล และไม่ได้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักการปารีส | ความใน (๑) สอดคล้องกับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ โดยได้ตัดเรื่องคดีอาญาที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรมหรือศาลทหารออก |
| | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | เห็นควรให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลทหารและศาลยุติธรรม ในคดีอาญาที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เคยเสนอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา | ตามหลักการปารีสหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในการยื่นคำร้องต่อศาลนั้นเป็นหลักการเสริมซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวหรือไม่ก็ได้ ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว |
| | สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | เสนอให้เพิ่ม (๕) เรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะเลื่อนลอย ไม่มีสาระที่ควรรับไว้พิจารณา | ความใน (๗) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเป็นผู้กำหนดเรื่องอื่นที่อาจไม่รับพิจารณาไว้ด้วยแล้ว |
| มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการ | งานสัมมนาที่รัฐสภา | ให้มีการจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับ | ความในร่างมาตรา ๔๐ สอดคล้อง |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ คณะกรรมการหรือผู้แทนอาจมาแถลงต่อรัฐสภาด้วยก็ได้<br>ในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบแล้วจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศในเรื่องนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป<br>ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก็ได้แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ ในกรณีที่ยังไม่สามารถเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดเวลาที่ขยายโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ<br>การจัดทำรายงานตามมาตรานี้ ให้กระทำเป็นการสรุป โดยอย่างน้อยในรายงานต้องประกอบด้วย ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมิให้ระบุรายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยไม่ | วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแก่สาธารณชนภายในประเทศและนานาชาติ โดยให้รายงานตามความเป็นจริง ซึ่งการจัดทำรายงานต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนอย่างถูกต้อง ชัดเจน ดังนั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงควรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ จะต้องมีกรอบระยะเวลาในการจัดทำรายงานดังกล่าว โดยให้มีการเสนอรายงานต่อรัฐบาล รัฐสภา รวมทั้งเปิดเผยรายงานต่อสาธารณชนด้วย | กับความเห็นที่เสนอ |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| จำเป็น และต้องคำนึงถึงความถูกต้อง เป็นธรรม และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่คณะกรรมการร้องขอ แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการทราบ และให้นำความในมาตรา ๓๕ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม | | | |
| มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการจัดให้มีแผนการดำเนินการตามมาตรา ๔๐ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่แต่ละกรณีเป็นไปโดยไม่ชักช้า และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ | สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | การกำหนดให้มีการจ้างบุคคลมาเป็นคณะบรรณาธิการเพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำร่างรายงานสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนนั้น เป็นการสร้างกลไกที่ไม่จำเป็นและไม่เอื้อต่อการทำงานของคณะกรรมการให้ของคณะกรรมการ ให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว นอกจากนี้ สำนักงานฯยังมีเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการจัดทำร่างรายงานสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนอยู่แล้ว | มีการแก้ไขโดยตัดเรื่องการตั้งคณะบรรณาธิการออก ตามที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอ |
| มาตรา ๔๒ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการแก้ไขปัญหาหรือการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีก จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หรือคำสั่งใด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อ | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ๑.ควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างชัดเจน มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีกฎหมายคุ้มครองผู้ที่ปกป้องสิทธิมนุษยชน ในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ต้องมีการเสนอแนะแนวนโยบายในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวไม่ควรมุ่งแก้ปัญหาในรายกรณี แต่ | ความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๔๒ มีเนื้อหาสอดคล้องกับความเห็นตามข้อ ๑ และข้อ ๓ แล้ว |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป | | ควรแก้ไขปัญหาในภาพรวม<br>๒.ให้มีการแจ้งมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงานที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อให้แก้ไข ถ้าหน่วยงานไม่ปฏิบัติตาม ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแจ้งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อที่คณะรัฐมนตรีหามาตรการแก้ไข หรือให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการ<br>๓.ควรเสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชน เพื่อเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน | |
| มาตรา ๔๓ ในกรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรายงานหรือข้อเสนอแนะตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ แล้ว ให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า<br>ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจเผยแพร่รายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหรือผลการดำเนินการของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปได้ | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | คณะกรรมการไม่มีอำนาจกำหนดให้องค์กรที่รับเรื่องจากคณะกรรมการดำเนินการแจ้งผลเพื่อทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๕๐ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) | เป็นความเห็นตามร่างเดิมซึ่ง กรธ. ได้ตัดบทบัญญัติดังกล่าวออกแล้ว |
| | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ตามที่ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเผยแพร่กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอให้สาธารณชนทราบก็ได้ เห็นว่า อาจทำให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง จึงควรต้อง | การเผยแพร่รายงานการไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเป็นมาตรการหนึ่งในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งหากหน่วยงานมีเหตุผลในการไม่ปฏิบัติตามก็ย่อมชี้แจงข้อเท็จจริงในส่วนนี้ |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ให้ความคุ้มครองหน่วยงานดังกล่าวด้วย | ได้อยู่แล้ว จึงมิได้แก้ไขตามความเห็นที่เสนอ |
| มาตรา ๔๔ เมื่อความปรากฏแก่คณะกรรมการว่ามีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม คณะกรรมการต้องตรวจสอบและชี้แจงหรือจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องของสถานการณ์นั้นโดยไม่ชักช้าเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้สรุปไว้ในรายงานตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ด้วย | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | เป็นหน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการตามร่างรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งต้องอยู่ในร่างมาตรา ๒๓ และเป็นกรณีที่คณะกรรมการ “ต้อง” พิจารณาตรวจสอบเรื่องเช่นนี้ มิใช่ “อาจ” (มาตรา ๖๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีรายงานข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม) | ร่างมาตรา ๔๔ มีการแก้ไขเพิ่มเติมสอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว |
| | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | การกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในการรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง โดยใช้ถ้อยคำดังกล่าวนั้น อาจทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติได้ โดยเฉพาะในกรณีที่มีหน่วยงานหรือองค์กรใดทำให้ความปรากฏต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตรวจสอบและชี้แจงทุกกรณี ซึ่งเป็นการจำกัดการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการในการพิจารณาว่าเรื่องใดสมควรจะต้องตรวจสอบและชี้แจง ดังนั้นจึงเห็นควรบัญญัติหน้าที่ของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าวให้เป็นไปตามที่ | การให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมนั้น ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ เพราะเรื่องดังกล่าวไม่ได้เป็นอำนาจแต่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องทำตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๗ บัญญัติไว้ ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาที่เหมาะสมแล้ว |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เคยเสนอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา | |
| | สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | เสนอให้บัญญัติหน้าที่ของคณะกรรมการในการรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๗(๔) แยกออกจากหน้าที่ในการตรวจสอบการละเมิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๗(๑) และควรบัญญัติหน้าที่ของคณะกรรมการในการรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ ตามวรรคสอง ให้แยกออกจากหน้าที่ในการรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง เนื่องจากในวรรคท้ายของมาตรานี้ได้กำหนดให้การจัดทำรายงานตามมาตรานี้ต้องประกอบด้วย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งรายละเอียดของรายงานดังกล่าว ไม่น่าจะสอดคล้องกับหน้าที่ของคณะกรรมการในการรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง | มีการแก้ไขให้สอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว |
| มาตรา ๔๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป | | | |
| มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล<br>ผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานตามหมวดนี้ หากได้กระทำโดยสุจริต ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา ทางปกครอง หรือทางวินัย | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ๑.ไม่สามารถคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล เจ้าหน้าที่หรือผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ได้อย่างเพียงพอ<br>๒.การที่กำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จึงควรให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่รัฐดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ถ้าการชี้แจงนั้นสุจริตให้ได้รับความคุ้มครองให้มิต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง และอาญา | ๑. ความเห็นตามข้อ ๑ เห็นว่าเพื่อเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ให้ข้อมูลหรือความเห็น หรือผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน ร่างมาตรา ๕๙ จึงได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่เปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้<br>๒. ความเห็นตามข้อ ๒ เห็นว่าหากเจ้าหน้าที่กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองตามหลักทั่วไปโดยไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ |
| **หมวด ๓**<br>**สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ** | | | |
| มาตรา ๔๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ | กระทรวงการต่างประเทศ | ช่วยประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมและตามหลักกฎหมายทั่วไปคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นที่เสนอแล้ว |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| มาตรา ๔๘ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้<br>(๑) รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น<br>(๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและกรรมการ<br>(๓) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนภารกิจและหน้าที่ของคณะกรรมการ<br>(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย<br>การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ๑. ควรให้แก้ไขสภาพปัญหาในปัจจุบันในเรื่องการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ต้องปรับเปลี่ยนระบบและกระบวนการทำงานตามความต้องการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในแต่ละชุดซึ่งไม่มีความแน่นอน และให้ความสำคัญแต่ละเรื่องแตกต่างกัน จึงก่อให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน<br>๒. ควรให้ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้รายงานเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการ<br>๓. ควรให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนมีอำนาจในการให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำแก่ประชาชนที่ได้รับความเสียหายด้วย | ๑. ความเห็นข้อ ๑ ได้กำหนดกรอบหรือแนวทางในการวางระเบียบของคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงานไว้แล้ว ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานของสำนักงานในการทำหน้าที่หน่วยธุรการเป็นไปในแนวทางเดียวกันมากขึ้น<br>๒. ความเห็นข้อ ๒ สอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๘ วรรคสอง และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสอง ที่กำหนดให้คณะกรรมการสามารถมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นบุคลากรในสำนักงานเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการได้<br>๓.ความเห็นตามข้อ ๓ เป็นเรื่องที่สำนักงานสามารถที่จะดำเนินการได้เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการบรรลุภารกิจได้อยู่แล้วตามร่างมาตรา ๔๘ |
| มาตรา ๔๙ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ ในเรื่อง | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | ๑.กรณีการจัดตั้งส่วนราชการในสังกัดสำนักงานขึ้นในภูมิภาคนั้น เห็นว่า ไม่มี | ไม่ได้กำหนดให้มีการตั้งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิ |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ดังต่อไปนี้<br>(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการดังกล่าว<br>(๒) การกำหนดตำแหน่ง การจัดประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และการเทียบตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน<br>(๓) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจากราชการ วินัยและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการและพนักงานราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน<br>(๔) การบริหารจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน<br>(๕) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน<br>(๖) การกำหนดคุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการคัดเลือกเลขาธิการ<br>(๗) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของกรรมการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน<br>(๘) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการ | | ความจำเป็นเนื่องจากสามารถผ่านช่องทางของราชการที่มีอยู่ในปัจจุบันหลายช่องทาง เช่น ศูนย์ดำรงธรรม ยุติธรรมจังหวัด สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือช่องทางภาคเอกชน เช่น สภาทนายความอยู่แล้ว นอกจากนี้การจัดตั้งสำนักงานขึ้นในภูมิภาคเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณและกำลังคนอย่างมาก (มาตรา ๓๓ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)<br>๒.ควรเป็นส่วนราชการที่มีความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงานภาครัฐ | มนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาค และความในวรรคหนึ่งกำหนดให้สำนักงานอยู่ในการกำกับดูแลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานจึงมีความเป็นอิสระและสอดคล้องกับความเห็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ |
| | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | ๑. ควรให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในส่วนภูมิภาคในทุกภูมิภาค เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว แก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างทั่วถึง<br>๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนขาดการทำงานเชิงรุกและมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ โดยจากความไม่เพียงพอของจำนวนบุคลากรที่มีจำนวน ๒๐๐ คน แต่มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน จำนวน ๓๐ คน | ๑. ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดกลไกให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งหรือการร้องเรียนกรณีที่พบเห็นว่ามีการกระทำละเมิดสิทธิมนุษยชนต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มี |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| และผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ และการกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว<br>(๙) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือควบคุมการดำเนินงานของสำนักงานหรือการบังคับบัญชาเลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน หรือการทำให้บุคคลดังกล่าวทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ<br>การดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๘) ต้องคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว<br>การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพ และภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของบุคลากรแต่ละสายงานและระดับด้วย<br>ในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร<br>ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีหน้าที่ลงนามในระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการมีมติเห็นชอบแล้ว และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ | | เท่านั้น | สำนักงานส่วนภูมิภาคตามความเห็นข้อ ๑ แต่อย่างใด<br>๒. ส่วนความเห็นในข้อ ๒ เกี่ยวกับการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถทำงานในเชิงรุกได้โดยไม่จำเป็นต้องรอให้มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก่อนแต่อย่างใด สำหรับประเด็นเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้นร่างมาตรา ๔๙ ได้บัญญัติให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการที่จะพิจารณากำหนดได้โดยต้องคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว |
| | กระทรวงการต่างประเทศ | การจัดตั้งสำนักงานส่วนภูมิภาคจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความครอบคลุมของการรับข้อร้องเรียน และการตรวจสอบ | ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดกลไกให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งหรือการร้องเรียนกรณีที่พบเห็นว่ามีการกระทำละเมิดสิทธิมนุษยชนต้องไม่มีลักษณะเป็นการ |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ข้อเท็จจริงในพื้นที่ | สร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีสำนักงานส่วนภูมิภาคแต่อย่างใด |
| มาตรา ๕๐ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้<br>ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ<br>การใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่มิได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการโดยอนุโลม<br>การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม ให้คณะกรรมการทำหน้าที่ เป็น ก.พ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานได้ โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | ๑.ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติองค์ประกอบของ ก.ส.ว่าเป็นอย่างไร (มาตรา ๓๗ ตามร่างเดิมที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)<br>๒.ไม่ควรจะอิงกฎหมายของรัฐสภา เนื่องจากข้าราชการฝ่ายรัฐสภามีกฎหมาย | สอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน โดยในการบริหารงานบุคคลให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบ |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน<br>ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. แล้วแต่กรณี | | เป็นการเฉพาะ ดังนั้น เมื่อสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน มี ก.ส.เป็นองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลแล้วจึงเห็นควรอิงกับกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน (มาตรา ๔๑ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)<br>๓. ควรแก้ไขให้สอดคล้องกับความเห็นของคณะอนุกรรมาธิการในร่างมาตรา ๔๑ (มาตรา ๔๒ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) | ข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม |
| มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน ทั้งนี้ ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าวต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างใด | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๕๓ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการจะกำหนดให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการก็ได้<br>ให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | เห็นควรกำหนดให้เลขาธิการรับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๒๐ (รับผิดชอบขึ้นตรงต่อองค์กรอิสระ) | ความในวรรคหนึ่งสอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ |
| | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | การกำหนดให้เลขาธิการขึ้นตรงต่อคณะกรรมการนั้น จะก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยเลขาธิการจะมีความ | เรื่องตำแหน่งเลขาธิการนั้นมีการกำหนดเหมือนกันในองค์กรอิสระทุกองค์กร(ยกเว้นคณะกรรมการการ |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | ยุ่งยากในการปฏิบัติหนาที่ เนื่องจากจะต้องรับคำสั่งจากกรรมการทุกคน รวม ๗ คน ดังนั้น จึงเห็นควรปรับแก้บทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เคยเสนอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา | ตรวจเงินแผ่นดิน)เพื่อให้เลขาธิการขององค์กรอิสระต้องทำงานกับกรรมการทุกคนไม่เฉพาะแต่กับประธานกรรมการเท่านั้น เพราะการทำงานในองค์กรอิสระเป็นลักษณะ first among equals กล่าวคือ กรรมการทุกคนมีความเสมอภาคกัน ประธานกรรมการจึงเป็นเพียงผู้ยืนอยู่หน้าแถวในหมู่ผู้ที่เท่ากันเท่านั้น ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว |
| | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | กรณีตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรมาจากการสรรหาซึ่งอาจจะกำหนดให้มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี หรือ ๔ ปี ให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้ ทั้งนี้ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนควรคัดเลือกจากนักบริหารอาชีพที่ไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการ แต่ควรมีความเข้าใจในประเด็นภารกิจขององค์กรอย่างแท้จริง | เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีสถานะเป็นส่วนราชการ และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีฐานะเป็นข้าราชการจึงมิได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งไว้ แต่ได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดคุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการคัดเลือกเลขาธิการได้ เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสม |
| มาตรา ๕๔ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็น | สำนักงาน | การกำหนดให้การบรรจุและแต่งตั้งให้ | แก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับ |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ข้าราชการสำนักงาน และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง<br>(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ เมื่อได้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกตามมาตรา ๔๙ (๖) แล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง<br>(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงนอกจาก (๑) หรือเทียบเท่า เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง<br>(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ดำรงตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าตำแหน่งบริหารระดับต้นขึ้นไป ให้คณะกรรมการเป็นผู้คัดเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งดังกล่าว และให้ประธานกรรมการสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นั้น เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ไม่สอดคล้องกับหลักการทั่วไปในการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการ ดังที่ปรากฏในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทต่างๆ เช่น พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๗ และ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๔๒ เนื่องจากหลักเกณฑ์การบรรจุแต่งตั้งข้าราชการตามบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดให้ตำแหน่งบริหารระดับต้นต้องมีการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง แต่เป็นอำนาจของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ | ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว |
| มาตรา ๕๕ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการแทนก็ได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการงบประมาณของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน | | | |
| มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการเสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการเสนองบประมาณรายจ่ายดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง ประกอบด้วย<br>ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้คณะกรรมการเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมาธิการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง<br>ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คณะกรรมการแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย | สภานิติบัญญัติแห่งชาติ | การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีทั้งสามวรรคควรให้เป็นมาตรฐานเดียวกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่น | ความในมาตรานี้สอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว |
| มาตรา ๕๗ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๕๖ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานจัดทำงบประมาณ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| รายจ่ายประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป<br>การใช้จ่ายเงินของสำนักงานต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการเป็นการเฉพาะกรณี<br>ในการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลคำขอเบิกงบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละสามเดือน และให้กรมบัญชีกลางสั่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายในสามวันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงานมีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ | | | |
| มาตรา ๕๘ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี<br>ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| | | | |
| **หมวด ๔**<br>**บทกำหนดโทษ** | | | |
| มาตรา ๕๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือมาตรา ๔๐ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| **บทเฉพาะกาล** | | | |
| มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่<br>ให้ผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ | งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ | การสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนชุดใหม่ควรกระทำได้ทันทีโดยไม่ควรรอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนชุดปัจจุบันพ้นวาระ | เนื่องจากวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติมให้เริ่มดำเนินการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอแล้ว |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนตามมาตรา ๓๒ โดยให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะลาออก โดยให้คำนวณระยะเวลาตั้งแต่วันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจนถึงวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่<br>ในกรณีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่ง ตายลาออก หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด และมีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | การบัญญัติเช่นนี้ ไม่มีเหตุผลเพียงพอและไม่เป็นธรรมแก่ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งผ่านหลักเกณฑ์และกระบวนการในการสรรหาที่ถูกต้องชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งไม่มีหลักประกันใด ๆ ว่าการสรรหาใหม่จะได้มาซึ่งบุคคลที่ดีมีคุณธรรม และมีความรู้ความสามารถมากกว่ากรรมการชุดปัจจุบัน จึงเห็นควรบัญญัติบทเฉพาะกาลในเรื่องดังกล่าวไว้ดังนี้ “มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ๒๕๔๒ ....” | ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว |
| มาตรา ๖๑ ในวาระเริ่มแรก ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตามหมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตาม | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| กระบวนการและกำหนดเวลาดังต่อไปนี้<br>(๑) ให้คณะกรรมการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจดแจ้ง การรับจดแจ้ง และการเลือกกันเองตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป<br>(๒) ให้สำนักงานประกาศการรับจดแจ้งและดำเนินการรับจดแจ้งการเป็นองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๑ (๔) และสภาวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่ที่ระเบียบตาม (๑) ใช้บังคับ<br>(๓) ให้องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพซึ่งได้รับการจดแจ้งตาม (๒) ดำเนินการเลือกกันเองเพื่อเป็นกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๒)<br>(๔) ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงวิธีการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๓) และดำเนินการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีข้อตกลงวิธีการเลือกดังกล่าว<br>(๕) เมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๔) แล้ว ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ | | | |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๔)<br>(๖) ให้กรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๕)<br>ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด และให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม | | | |
| มาตรา ๖๒ ให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |
| มาตรา ๖๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้<br>บรรดาสิทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใดในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงาน | ไม่มีผู้เสนอความเห็น | | |

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ | | | |
| มาตรา ๖๔ ให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๔๙ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น<br>ให้พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๔๙ (๗) ใช้บังคับ | สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | เสนอให้แก้ไขถ้อยคำจาก “พนักงาน” เป็น “พนักงานราชการ” เพื่อให้สอดคล้องกับตำแหน่งปัจจุบันของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน | ได้แก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๖๔ ให้สอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว |
| มาตรา ๖๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการตามมาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ | | | |

(โปรดพลิก)

| ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | ผู้เสนอความเห็น | ความเห็นที่เสนอ | ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ |
|---|---|---|---|
| ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับประธานกรรมการหรือกรรมการในองค์กรอิสระอื่น แล้วแต่กรณี | | | |
| มาตรา ๖๖ บรรดาระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ | | | |
| มาตรา ๖๗ บรรดาการดำเนินการใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ | | | |

**การวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบ**

**ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....**

☑ กฎหมายใหม่ ☐ แก้ไข/ปรับปรุง ☐ ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

**๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ**

**๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร**

เพื่อให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๓๐ (๑๐) และมาตรา ๒๖๗ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญ เพื่อกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งบทบัญญัติในส่วนที่ ๑ บททั่วไป ของหมวด ๑๒ องค์กรอิสระ และเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ตลอดจนมาตรา ๒๔๖ ของรัฐธรรมนูญซึ่งกำหนดให้คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหาและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเพื่อให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ รวมทั้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและองค์กรอิสระอื่นร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร

**๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ**

มาตรา ๑๓๐ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบกับมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

นอกจากนี้ โดยที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (International Coordinating Committee on National Human Rights Institutions (ICC)) หรือคณะกรรมการพันธมิตรสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI)) ในปัจจุบัน การดำเนินการเกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทยพึงที่จะสอดคล้องกับหลักการว่าด้วยสถานะและหน้าที่ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (Principle relating to the status and functioning of national institution for protection and promotion of human rights) หรือหลักการปารีส (Paris Principles) ที่จัดทำขึ้นในการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันแห่งชาติเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (International Workshop on National Institutions for the Promotion and Protection of Human Rights) และได้รับการรับรองโดยที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติตามข้อมติที่ ๔๘/๑๓๔ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๖ อันเป็นหลักการที่กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและเป็นมาตรฐานในการประเมินที่เป็นสากล (accreditation process)

(โปรดพลิก)

ของ GANHRI ด้วย การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles) ด้วย

**หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด**

เป็นการไม่ดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ และไม่สอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles) ซึ่งทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังคงได้รับสถานะ B ทำให้ไม่สามารถลงมติในการประชุมและดำรงตำแหน่งใด ๆ ใน GANHRI ได้

**๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร**

ไม่มีทางเลือกอื่น

**๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร**

(๑) **กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและวิธีการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ** โดยที่มาตรา ๒๔๖ วรรคสี่ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเพื่อให้เป็นไปตามหลักการปารีส (Paris Principles) ซึ่งมีหลักการสำคัญประการหนึ่งให้การสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องสามารถประกันได้ว่าจะได้สมาชิกที่มีความหลากหลายทางสังคม และในการสรรหานั้นจะต้องมีการประกันการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจากองค์กรทางสังคมและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และระยะเวลาดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมีความชัดเจน

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ในด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคนแต่จะเกินด้านละสองคนมิได้ (๑) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกัน (๒) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษา (๓) มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ (๔) มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และ (๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านปรัชญา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่จะยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยนอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามทั่วไปตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแล้ว กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังต้องแต่งตั้งจากผู้ที่ไม่มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดแจ้งด้วย

ในส่วนของการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น ได้กำหนดให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนซึ่งรวมทั้งผู้แทนองค์กรเอกชนเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้าน

ในสภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลปกครองสูงสุด ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน ผู้แทนสภาทนายความหนึ่งคน ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และอาจารย์ประจำหรือผู้เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสอนหรือวิจัยหรือทำงานด้านสิทธิมนุษยชน เป็นกรรมการ โดยในการดำเนินการสรรหานั้น จะต้องดำเนินการด้วยความเที่ยงธรรมและปราศจากอคติทั้งปวง เปิดเผยและโปร่งใสในทุกขั้นตอน อาทิ การกำหนดให้มีการประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงกระบวนการสรรหาและการประกาศรายชื่อบุคคลผู้เข้ารับการสรรหา การกำหนดให้สรรหาโดยการประกาศรับสมัครหรือการเสนอชื่อของบุคคลโดยเปิดเผย และการกำหนดให้มีการลงคะแนนโดยเปิดเผย ตลอดจนการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการสรรหาต้องเพียงพอที่จะเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถสมัครหรือเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอย่างชัดเจนด้วย

(๒) **กำหนดเป้าหมายและแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ** โดยในการปฏิบัติหน้าที่ต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และเฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องดำเนินการโดยการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนและภาคประชาสังคม

(๓) **กำหนดให้มีการประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกับองค์กรอิสระอื่นและกำหนดแนวทางการทำงานที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน** โดยในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า และในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

(๔) **กำหนดหน้าที่และอำนาจอันเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน** เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles) ที่มุ่งประสงค์ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยมีการรับรองหน้าที่และอำนาจดังกล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอย่างชัดเจน จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินอกจากจะมีหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญแล้ว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังมีหน้าที่และอำนาจอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดด้วย อาทิ ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

(โปรดพลิก)

ซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๕) **การเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและมีมาตรการในการให้ความคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน** เมื่อบุคคลใดที่ได้รับความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน บุคคลนั้นสามารถแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด โดยหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้เกิดความสะดวกแก่ประชาชนในการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และไม่มีลักษณะบังคับให้เปิดเผยตัวตนผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัวซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ ในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญา และผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นอกจากนี้ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง ผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการกระทำตามหน้าที่เปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ หรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

(๖) **กำหนดมาตรการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน** โดยในกรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้ใดพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นภยันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้นั้นอาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบ ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้นั้นอาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๗) **กำหนดมาตรการเพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสัมฤทธิ์ผล** เพื่อให้การปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสัมฤทธิ์ผลและสอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงได้กำหนดมาตรการต่าง ๆ อาทิ ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศนั้น นอกจากจะให้มีการกำหนดแผนการดำเนินการและระยะเวลาการดำเนินการไว้แล้ว ยังได้<u>กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ในกรณีที่จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดด้วย</u> ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหากรณีที่คณะอนุกรรมการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคณะกรรมการประสานงาน

ระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Sub - Committee on Accreditation – International Coordinating Committee on National Human Rights Institutions) (ICC-SCA) หรือ GANHRI-SCA ในปัจจุบัน ประเมินว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ทันท่วงที

ในส่วนของการดำเนินการตรวจสอบเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนนั้น ได้กำหนดมาตรการให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับแจ้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้แก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจแล้ว แต่มิได้ดำเนินการและแจ้งผลการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งมิได้แจ้งกรณีที่ไม่อาจดำเนินการดังกล่าวได้ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด นอกจากนี้ ยังกำหนดมาตรการให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง ปัญหา และอุปสรรค เสนอรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อเป็นการแจ้งให้ทุกภาคส่วนได้ทราบถึงการดำเนินการหรือไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๗) **การประกันความเป็นอิสระของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและการคุ้มครองการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน** โดยที่หลักการปารีส (Paris Principles) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องมีโครงสร้างที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปโดยราบรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีงบประมาณที่เพียงพอที่จะจ้างเจ้าหน้าที่และจัดหาสถานที่เพื่อประกันความเป็นอิสระจากรัฐบาล และไม่อยู่ภายใต้บังคับการควบคุมทางการเงินที่อาจส่งผลต่อความเป็นอิสระ ตลอดจนมีการคุ้มครองการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวและเป็นไปตามรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการดำเนินการ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้องค์กรอิสระบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ อาทิ การกำหนดหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และการเสนองบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำหรับการให้ความคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น โดยที่การดำเนินการโดยสุจริตของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแม้ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ แล้ว บุคคลดังกล่าวย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งทางแพ่งทางอาญา และทางปกครองตามหลักกฎหมายทั่วไปแล้ว ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงไม่ได้กำหนดไว้

**๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด**

การดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดจะทำให้มีการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้มีความหลากหลายและได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้หรือ

(โปรดพลิก)

ประสบการณ์เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และการปรับปรุงกระบวนการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและภาคประชาสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ ตลอดจนปรับปรุงกลไกการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้มีการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะทันต่อสถานการณ์และเป็นการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในลักษณะแสวงหาความร่วมมือซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ ยังเป็นการแก้ไขปัญหากรณีที่คณะอนุกรรมการประเมินสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ICC-SCA) หรือ GANHRI-SCA ในปัจจุบัน ได้ประเมินคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทย และ GANHRI ได้ลดระดับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจากสถานะ A เป็น B เนื่องจากเหตุผลที่องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหายังไม่สามารถประกันได้ถึงความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ การสนองตอบต่อสถานการณ์ที่กระทบสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังไม่ทันท่วงที อันไม่สอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles)

### ๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

ผลการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ทันท่วงทีจะเป็นการลดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้รับการยอมรับทั้งในระดับประเทศและนานาประเทศ และหากมีการกระทำการอันเป็นเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น บุคคลนั้นจะได้รับการแก้ไขและเยียวยาความเสียหายอย่างเหมาะสมในเวลาอันควร

**ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร**

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินำไปสู่การป้องกันและแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน การเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนและความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และการที่ GANHRI ปรับระดับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจากสถานะ B เป็น A

### ๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

โดยที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ICC) หรือคณะกรรมการพันธมิตรสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (GANHRI) ในปัจจุบัน การกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบการสรรหา อำนาจหน้าที่ หลักความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris

Principles) ซึ่งเป็นหลักการที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเป็นมาตรฐานในการประเมินที่เป็นมาตรฐานสากล (accreditation process) ของคณะกรรมการพันธมิตรสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (GANHRI) แล้ว

นอกจากนี้ โดยที่ประเทศไทยได้เป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนหลายฉบับ อาทิ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR)) อนุสัญญาว่าด้วยการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW)) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child (CRC)) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกประติบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination (CERD)) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CAT)) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)) การที่กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจหลักเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนอันได้แก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย หรือตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม โดยให้มีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน นั้น ย่อมจะเป็นการเสริมการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย

**การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร**

การดำเนินการดังกล่าวนอกจากจะทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับการประเมินสถานะจากคณะกรรมการพันธมิตรสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI)) จากระดับ B เป็นระดับ A อันจะทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีสิทธิออกเสียงในการเข้าร่วมประชุมของ GANHRI และมีสิทธิเสนอบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรดังกล่าวได้แล้ว ยังเป็นการเพิ่มกลไกของประเทศในการเอื้อต่อการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยด้วย

**๒. ผู้ทำภารกิจ**

**๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้**

เนื่องจากมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหน่วยงานธุรการตามมาตรา ๒๒๐ ของรัฐธรรมนูญ

(โปรดพลิก)

**ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชน หรือไม่ อย่างไร**

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป นอกจากนี้ยังกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการโดยแสวงหาความร่วมมือจากองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องและภาคประชาสังคมด้วย

**๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด**

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรอิสระอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยในกรณีที่เป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นก็ให้มีการแจ้งให้องค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปได้ และหากเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งกำหนดให้มีการดำเนินการโดยแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาสังคมด้วยแล้ว

**๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่**

มาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อย่างไรก็ดี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการป้องกันและแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน การดำเนินการตามข้อเสนอแนะอันเกี่ยวด้วยสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งช่วยเหลือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามที่ได้รับคำสั่งหรือได้รับแจ้ง ตลอดจนยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

**๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย**

**๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร**

**☑ หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)**

**๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่**

เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องจัดทำเป็นกฎหมาย

**๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้**

เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องจัดทำเป็นกฎหมาย และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

**๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย**

**(ก) การใช้บังคับกฎหมาย**

☑ **ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก**หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

☐ **ทยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก**.....

☐ **ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก**.....

**(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย**

☑ **ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก**เป็นกฎหมายที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีขึ้น

☐ **มีการทอดระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด**.....

☐ **ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด**.....

**๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น**

เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

**๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ**

☐ **ควบคุม (ข้ามไปข้อ ๓.๗)** ☑ **กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)** ☑ **ส่งเสริม**

☐ **ระบบผสม (ทั้งควบคุมและส่งเสริม)**

**เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว**

เพื่อให้การทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการสอดส่องและติดตามงานที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจโดยไม่ต้องรอให้มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนก่อน โดยหากความปรากฏต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ว่าในทางใด คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็สามารถดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่น

(โปรดพลิก)

ซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน และเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

**๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย**

ไม่มี

**๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย**

**๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่**

มีการใช้ระบบคณะกรรมการ

**มีความจำเป็นอย่างไร**

มาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนป้องกันและแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

**๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่**

การดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจมีความคาบเกี่ยวกับการดำเนินการของผู้ตรวจการแผ่นดินและองค์กรอิสระอื่น

**หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น**

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกัน

**๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร**

ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้ โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการตามมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในกรณีที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่ละคนกระทำได้ การใช้อำนาจของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้นั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันและดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

แห่งชาติกำหนดด้วย นอกจากนี้ ยังมีการวางกรอบแนวทางการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยให้มีการวางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนใดคนหนึ่งดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจและใช้อำนาจดังกล่าวซึ่งต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย

**๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด**

☑ โทษทางอาญา ☐ โทษทางปกครอง ☐ ระบบผสม

**๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด**

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีข้อมูลที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการให้ความเห็น ข้อมูล หรือพยานหลักฐานใดแก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นอกจากนี้ เพื่อเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ให้ข้อมูลหรือความเห็น หรือผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน จึงได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่เปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

**๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร**

เนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการให้ความเห็น ข้อมูล หรือพยานหลักฐานใดแก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่มีข้อมูลที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กฎหมายบัญญัติ และการเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้อาจเป็นภยันตรายแก่บุคคลที่ให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และทำให้พยานหลักฐานที่ได้มาถูกทำลายได้ จึงจำเป็นต้องกำหนดให้ผู้ที่กระทำความผิดดังกล่าวต้องได้รับโทษทางอาญา

**๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น**

**๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่**

ไม่มี

(โปรดพลิก)

**๔.๒ กรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่**

มีการยกเลิกพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมทั้งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

**๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า**

**๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย**

☑ **ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง**
หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน

☐ **ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย**
หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทั่วประเทศ

**๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว**

☑ **ด้านเศรษฐกิจและสังคม**

**- เชิงบวก**

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน รวมทั้งทำให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งเมื่อมีการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการดังกล่าวแล้วจะทำให้ปัญหาสิทธิมนุษยชนได้รับการแก้ไข ตลอดจนมีการป้องกันมิให้เกิดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะเป็นการช่วยขจัดความไม่เป็นธรรม และเป็นการอำนวยประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์แก่ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่ประเทศต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศจะไม่ยกปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อนำมาเป็นข้อจำกัดในการลงทุนในประเทศ รวมทั้งเป็นข้อจำกัดมิให้ได้รับสิทธิประโยชน์หรือจำกัดสิทธิในด้านการค้าและการลงทุนในต่างประเทศ

นอกจากนี้ การกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกับองค์กรอิสระอื่น และกำหนดแนวทางการทำงานที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน จะช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกับองค์กรอิสระอื่นอันจะช่วยประหยัดและลดค่าใช้จ่ายในด้านงบประมาณของรัฐ

**ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก**
หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทุกภาคส่วน

**- เชิงลบ**
ไม่มี

**ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ**

หน่วยงานหรือบุคคลซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ให้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือคำสั่งที่ให้แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งผู้ซึ่งเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล ย่อมต้องรับโทษทางอาญา

**๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด**

สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวตามมาตรา ๓๒ เสรีภาพในเคหสถานตามมาตรา ๓๓ และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญ บางประการที่อาจถูกจำกัด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยในกรณีที่ของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดบังคับให้เปิดเผยได้เฉพาะกรณีเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

**การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร**

การบังคับให้เปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนเป็นการจำกัดสิทธิเท่าที่จำเป็นเฉพาะกรณีเป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัวซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ สำหรับการให้มีหน้าที่และอำนาจเข้าไปในเคหสถานเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องและการให้บุคคลมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณานั้นก็เป็นการจำกัดเสรีภาพเท่าที่จำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยการดำเนินการดังกล่าวหากเป็นการมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนหนึ่งคนใดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแทนต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดด้วย นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดมาตรการคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไว้แล้ว โดยห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง ผู้ร้องเรียน และผู้ฝ่าฝืนเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต้องรับโทษทางอาญาด้วย

**๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ**

**๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นเพียงใด และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด**

เมื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคมได้มีการดำเนินการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีการ

(โปรดพลิก)

ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนได้มีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยแล้ว จะทำให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง ตลอดจนเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องของนานาประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน ย่อมจะทำให้ประชาชนทราบและเข้าใจสิทธิมนุษยชนและไม่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะเป็นการอำนวยประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

**๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด**

เมื่อหน่วยงานของรัฐมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนแล้ว จะก่อให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนประเทศไทยจะไม่ถูกยกปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อจำกัดสิทธิหรือประโยชน์ในการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ อันเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ยั่งยืนต่อไป

**การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด**

เมื่อการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐซึ่งรวมถึงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ ตลอดจนการปฏิบัติงานของภาคเอกชนไม่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้ว ในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ผู้ประกอบการย่อมได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน และยังทำให้ผู้ประกอบการได้รับความเชื่อถือ อันจะลดต้นทุนในการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการด้วย

**ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อย เพียงใด**

เมื่อหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และประชาชน เข้าใจถึงสิทธิมนุษยชน และได้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งได้มีการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนแล้ว ย่อมเป็นการดึงดูดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศ ตลอดจนประเทศจะไม่มีปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ต่างประเทศจะสามารถยกขึ้นเพื่อมิให้สิทธิประโยชน์ หรือจำกัดสิทธิทางด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ อันเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ยั่งยืนต่อไป

**และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนามากน้อยเพียงใด**

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจประการหนึ่งในการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ คณะกรรมการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น อันจะเป็นเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนยิ่งขึ้น

**๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร**

การทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และเฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะดำเนินการโดยการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม

**สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด**

เมื่อกำหนดแนวทางการทำงานขององค์กรอิสระไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน จะช่วยประหยัดและลดค่าใช้จ่ายในด้านงบประมาณของรัฐ และทำให้รัฐสามารถควบคุมและลดการสูญเสียงบประมาณโดยไม่จำเป็นได้มากขึ้น และเมื่อมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนแล้ว ก็จะช่วยลดภาระและงบประมาณที่สูญเสียไปกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก เช่น การเยียวยาความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการกำหนดกรอบดุลพินิจในการตั้งอนุกรรมการเพื่อดำเนินการแทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้นั้น กำหนดให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาในเรื่องใดโดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งต้องมีการกำหนดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยลดงบประมาณที่สูญเสียไปกับการตั้งอนุกรรมการเกินความจำเป็น

**๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่**

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตต่อรัฐสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

**๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย**

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้วางกลไกการปฏิบัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับองค์กรอิสระอื่นหรือหน่วยงานของรัฐต้องทำงานร่วมกันโดยผ่านการประสาน ปรึกษาหารือ หรือการกำหนดแนวทางการทำงานเพื่อให้เชื่อมโยงและไม่ซ้ำซ้อนกัน แต่ในบริบทของสังคมไทยที่ผ่านมา การทำงานในลักษณะดังกล่าวกระทำได้ยาก เนื่องจากองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐจะยังติดอยู่กับอำนาจของแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานเป็นหลัก

**๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ**

การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะทำให้การใช้งบประมาณในการดำเนินการตามปกติ มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งไม่ได้สร้างหรือกำหนดภาระหน้าที่แก่ประชาชน และไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างองค์กรซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้น

**๖. ความพร้อมของรัฐ**

**๖.๑ ความพร้อมของรัฐ**

**(ก) กำลังคนที่คาดว่าต้องใช้** เป็นไปตามโครงสร้างองค์กรและกรอบอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีอยู่เดิม

**(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี**

-

**(ค) งบประมาณที่คาดว่าต้องใช้ในระยะห้าปี โดยแยกเป็นงบดำเนินงานและงบลงทุน**

เป็นไปตามงบประมาณปกติของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แต่จะมีภาระด้านงบประมาณที่เพิ่มขึ้นจากการกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีสิทธิได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

**๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร**

ไม่มี

**๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย**

☑ **วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย**

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องดำเนินการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยอาจประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบผ่านช่องทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก นอกจากนี้ ยังกำหนดให้การออกระเบียบเกี่ยวกับการร้องเรียนจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้เกิดความสะดวกแก่ประชาชนในการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย

☑ **การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน**

ในระหว่างการดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้จัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่และรับฟังความเห็นจากประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยการเผยแพรในเว็บไซต์ การจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นของประชาชนในระดับพื้นที่

**๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

**๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร**

ไม่มี

**๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร**

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรอิสระอื่นและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วย

**๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร**

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร และในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งกำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

**๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมายได้แก่**

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

**การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก**

ตำแหน่งดังกล่าวเป็นประธานองค์กรอิสระซึ่งมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

**๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ**

**๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่**

- ☑ **เกิดประโยชน์สุขของประชาชน**
- ☑ **เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ**
- ☑ **มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ**
- ☑ **ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น**
- ☑ **มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์**
- ☑ **ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ**
- ☑ **มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ**

**๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ**

**๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาในการดำเนินการเท่าใด**

(๑) กำหนดให้ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน

(โปรดพลิก)

หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลใดไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร้องขอ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะออกคำสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นดำเนินการดังกล่าวก็ได้

(๒) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบโดยไม่ชักช้าตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว สำหรับในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี

(๓) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องแจ้งผลการดำเนินการหรือการไม่รับพิจารณาหรือยุติการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบ โดยในกรณีที่ไม่รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง ให้ระบุเหตุผลให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย

(๔) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้น หรือในกรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนคนหนึ่งคนใดเห็นจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นภยันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติย่อมมีอำนาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงให้ความช่วยเหลือผู้ซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนตามที่เห็นสมควร และบุคคลดังกล่าวย่อมต้องดำเนินการตามนั้น

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปี เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะขยายเวลาออกไปอีกไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก็ได้แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ รวมทั้งตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศในเรื่องนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรง เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องจัดให้มีแผนการดำเนินการดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่แต่ละกรณีเป็นไปโดยไม่ชักช้า และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

(๖) กำหนดให้ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้กำหนดมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน หรือเพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีก คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า

(๗) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(๘) กำหนดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับระยะเวลาการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดใหม่ให้ชัดเจน เพื่อให้มีกรอบระยะเวลาชัดเจนในการดำเนินการ

**๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร**

กำหนดให้การใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวง ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑๕ ของรัฐธรรมนูญ

**๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อย่างไร**

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา รวมทั้งการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ได้

**๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง**

**๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร**

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการตามมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เว้นแต่ที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่ละคนกระทำได้ ให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่ละคนมีอำนาจที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ แต่ในการใช้อำนาจนั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และเปิดเผยให้สาธารณะทราบเป็นการทั่วไป

(โปรดพลิก)

(๓) กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำงบดุลงบการเงิน และบัญชีทำการส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีเมื่อสิ้นปีงบประมาณทุกปี

**๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร**

บุคคลภายนอกที่พบเห็นหรือได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนสามารถที่จะแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้

**๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง**

**๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้นหรือไม่**
**ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง**

**๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร**

| มาตรา | กำหนดเวลา |
|---|---|
| มาตรา ๑๑ และมาตรา ๖๑ (๑) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดแจ้ง การรับจดแจ้ง และการเลือกกันเองขององค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน และสภาวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นกรรมการสรรหา ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๒๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ |
| มาตรา ๑๖ การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหาหรือการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด | คณะกรรมการสรรหากำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ |
| มาตรา ๑๗ เบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นของประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด | ประธานวุฒิสภากำหนดภายใน ๑๕ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ |
| มาตรา ๒๓ หลักเกณฑ์และวิธีการประชุมของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ |
| มาตรา ๒๘ ให้หลักเกณฑ์และวิธีการมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่ละคนกระทำได้และการใช้อำนาจต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ |

| มาตรา | กำหนดเวลา |
|---|---|
| | ประกาศใช้ |
| มาตรา ๒๙ หลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทนของบุคคลหรือสถาบัน หรือการแต่งตั้งอนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น และวิธีปฏิบัติงานของอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ |
| มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งหรือร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และออกระเบียบการมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการแทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ |
| มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลที่มาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และให้มีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนหนึ่งคนใดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการแทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ |
| มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการออกระเบียบหรือประกาศในการควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ |
| มาตรา ๕๑ องค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ |
| มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ |
| มาตรา ๕๕ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจออกระเบียบการมอบอำนาจของเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน | คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ |

(โปรดพลิก)

| มาตรา | กำหนดเวลา |
|---|---|
| แห่งชาติให้บุคคลใดปฏิบัติงานแทน และการกำหนดกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ | วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ |

**๑๐. การรับฟังความคิดเห็น**

☑ **มีการรับฟังความคิดเห็น** ☐ **ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น**

รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ดำเนินการตามแนวทางการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
มิถุนายน ๒๕๖๐

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
สำนักงานเลขาธิการภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๖ (นายนาถะฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๒๖๒

**บันทึกวิเคราะห์สรุป**
**สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ**
**ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....**

---

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญขอเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

**๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ**

เพื่อให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดกลไกการดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และใช้อำนาจโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลยพินิจ โดยในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามและบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ

**๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ**

ร่างพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

**๒.๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

กำหนดให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้เป็นกลางทางการเมืองและมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ (ร่างมาตรา ๘) ทั้งนี้ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (ร่างมาตรา ๑๙)

**๒.๒ คณะกรรมการสรรหา**

กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการสรรหา โดยมีประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลปกครองสูงสุด ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน ผู้แทนสภาทนายความหนึ่งคน ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุข เลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และให้กรรมการสรรหาข้างต้นมีมติเลือกอาจารย์ประจำหรือผู้เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาที่สอนหรือทำงานวิจัยหรือทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี หนึ่งคน เป็นกรรมการสรรหา ทั้งนี้ ตามวิธีการที่ตกลงร่วมกัน สำหรับองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จดแจ้งไว้กับสำนักงาน โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดแจ้ง การรับจดแจ้ง และการเลือก

(โปรดพลิก)

กันเองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒) ซึ่งคณะกรรมการสรรหาจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง โดยในการสรรหาอย่างน้อยจะต้องมีกระบวนการที่ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ต้องระบุจำนวนตำแหน่งกรรมการที่สรรหา หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาทุกขั้นตอน มีการประกาศรับสมัครหรือการเสนอชื่อบุคคลซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย และให้กรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม มีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ รวมตลอดทั้งคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย ทั้งนี้ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา (ร่างมาตรา ๑๓ ร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๑๕) ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๑๖) และในกรณีที่มีปัญหาว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้ใดพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุลาออกหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๒๐ วรรคสาม)

**๒.๓ การแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นการชั่วคราว**

ในกรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้องและมีกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นการชั่วคราวให้ครบเจ็ดคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จนกว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน (ร่างมาตรา ๒๒)

**๒.๔ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

(๑) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม และสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน (ร่างมาตรา ๒๖)

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต้องมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และต้องเฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยต้องประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม (ร่างมาตรา ๓๓) ตลอดจนต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลยพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ และต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามและบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย (ร่างมาตรา ๒๕)

(๒) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่นซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา และส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น (ร่างมาตรา ๒๗)

(๓) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการตามมติของคณะกรรมการ เว้นแต่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกระทำได้ แต่ในการใช้อำนาจนั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๘)

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และต้องเฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องดำเนินการโดยการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม (ร่างมาตรา ๓๓)

**๒.๕ การให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือกับองค์กรอิสระอื่น**

ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่า มีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า และในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนด

แนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน (ร่างมาตรา ๖)

**๒.๖ การป้องกันการแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

กำหนดให้ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องไม่รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละสี่สิบเก้า หรือองค์การหรือนิติบุคคลที่มีรายได้หลักจากทุนหรือเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ แต่ไม่ใช้บังคับกับกรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเชิญจากองค์การระหว่างประเทศหรือหน่วยงานของรัฐต่างประเทศให้ไปประชุมหรือสัมมนาในต่างประเทศโดยผู้เชิญเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว (ร่างมาตรา ๒๔)

**๒.๗ การตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน**

หากความปรากฏต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ว่าโดยทางใดไม่ว่าจะมีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตามว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและทำความจริงให้ปรากฏโดยไม่ล่าช้า และต้องศึกษาและวิเคราะห์ให้ทราบถึงสาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาและป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องนั้นหรือลักษณะเดียวกันนั้นขึ้นอีก (ร่างมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง)

**๒.๘ การแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

เมื่อบุคคลใดได้รับความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น บุคคลนั้นมีสิทธิแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว และไม่มีลักษณะบังคับให้ต้องเปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัวซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ (ร่างมาตรา ๓๔ วรรคสอง) และห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล (ร่างมาตรา ๔๖) ทั้งนี้ เมื่อผลการพิจารณาเป็นประการใด คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนมิได้แจ้งสถานที่อยู่ที่จะติดต่อได้ (ร่างมาตรา ๓๔ วรรคสาม)

**๒.๙ การตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา**

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่น

ที่เกี่ยวข้อง และเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ รวมทั้งออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลที่มาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจดำเนินการโดยประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างขั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินจำเป็น และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร (ร่างมาตรา ๓๕)

(๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะขอให้สำนักงานจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้ง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน (ร่างมาตรา ๒๙)

**๒.๑๐ การดำเนินการกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เป็นเรื่องเฉพาะตัว**

(๑) กรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบแล้วเห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน โดยให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าว รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายในกรณีนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง)

(๒) ให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้งภายในเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน แล้วแจ้งผลให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคสอง) แต่ในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคสาม) และในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคสี่)

**๒.๑๑ การดำเนินการแทนผู้เสียหายในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญา**

หากการละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญา และผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๓๗)

(โปรดพลิก)

**๒.๑๒ การดำเนินการกรณีมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน**

กรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้ใดพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นภยันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้นั้นอาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบ ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้นั้นอาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๘)

**๒.๑๓ การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ**

(๑) กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่จะต้องจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปี โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ หากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ ในกรณีที่ยังไม่สามารถเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดเวลาที่ขยาย ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ (ร่างมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม)

(๒) ในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบแล้วจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศในเรื่องนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๔๐ วรรคสอง)

(๓) ในการจัดทำรายงานผลตาม (๑) และ (๒) ให้กระทำเป็นการสรุปโดยอย่างน้อยในรายงานต้องประกอบด้วย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมิให้ระบุรายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น และต้องคำนึงถึงความถูกต้อง เป็นธรรม และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่คณะกรรมการร้องขอ แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการทราบ (ร่างมาตรา ๔๐ วรรคสี่)

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องจัดให้มีแผนการดำเนินการเพื่อจัดทำรายงานดังกล่าวให้เป็นไปโดยไม่ชักช้า และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๔๑)

**๒.๑๔ การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน**

ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่าการแก้ไขปัญหาหรือการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีก จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุง

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป (ร่างมาตรา ๔๒)

**๒.๑๕ การชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม**

กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องตรวจสอบและชี้แจงหรือจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องของสถานการณ์นั้นโดยไม่ชักช้าเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้สรุปไว้ในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีด้วย (ร่างมาตรา ๔๔)

**๒.๑๖ การพิจารณาดำเนินการตามรายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

กำหนดให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า และในกรณีที่เห็นสมควรคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจเผยแพร่รายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือผลการดำเนินการของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปได้ (ร่างมาตรา ๔๓)

**๒.๑๗ การจัดทำรายงานประจำปี**

กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๔๕)

**๒.๑๘ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๔๗ และร่างมาตรา ๔๙) มีหน้าที่และอำนาจในการรับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น รวมทั้งอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และดำเนินการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐองค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมาย (ร่างมาตรา ๔๘) โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕๓)

(โปรดพลิก)

**๒.๑๙ บทกำหนดโทษ**

กำหนดโทษทางอาญาสำหรับกรณีที่มีการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการให้ความเห็น ข้อมูล หรือพยานหลักฐานใดแก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยไม่มีเหตุอันสมควร และกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๕๙)

**๒.๒๐ บทเฉพาะกาล**

(๑) กำหนดบทเฉพาะกาลให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ โดยให้สิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทน โดยให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะลาออก การคำนวณระยะเวลาให้คำนวณตั้งแต่วันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจนถึงวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อไปนั้น ตาย ลาออก หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด และมีผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นการชั่วคราว (ร่างมาตรา ๖๐)

(๒) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในวาระเริ่มแรก (ร่างมาตรา ๖๑)

(๓) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๒)

(๔) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และบรรดาสิทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใดในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๓)

(๕) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๔๙ (๗) ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๔)

(๖) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับโดยในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการตามมาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับประธานกรรมการหรือกรรมการในองค์กรอิสระอื่น แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๖๕)

(๗) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้บรรดาระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๖)

(๘) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้บรรดาการดำเนินการใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๗)